

DE GILDETROM

43e jaargang afl. 1
Lente 1996

Chapeau!
Kringgildedag 1995, Luyksgestel
De Ridderlijke Gilde Sint Sebastiaan Eindhoven.
foto: Jos Jansen, Waalre

VAN DEN BORNE

tentenverhuur

VERHUUR VAN FEESTTENTEN, VLOEREN, PODIA,
GELUIDSINSTALLATIE, VERLICHTING,
TAFELS EN STOELLEN

Kailakkers 2, 5095 AD Hooge Mierde
Telefoon: (013) 509 20 53 - Telefax: (013) 509 13 74

HET MUZIEKINSTRUMENTMAKERSMUSEUM

maakt op ambachtelijke wijze
GILDETROMMEN
in eigen atelier

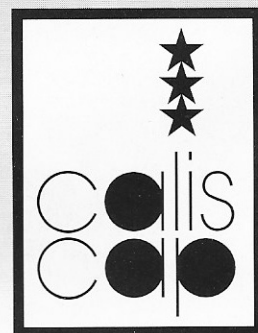
- drijven en ciselieren van patroonheilige
- alle gildetromonderdelen en -benodigdheden
- reparaties

tel.: (013) 542 03 31
Veldhovenring 20-22,
5041 BC Tilburg

GEACHTE GILDEBROEDERS EN GILDEZUSTERS

*Voor het leveren van, of
deskundig advies over uw*

GILDEHOEDEN OF GILDEVEREN:

Calis-Modes
Molenacker 14
5087 AS Diessen
Tel. (013) 504 17 73

Nol Coopmans Edelsmid

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86

PAULISSEN

GROND- WATER- EN WEGENBOUW

- Voor alle grondwerkzaamheden
- Verhuur moderne graafmachines
- Bronbemaling
- Sloopwerken en puinrecycling
- Zand- en grinthandel
- Tankservice (ook credit-card), car-wash

Nieuwkerksedijk 23, 5050 AB Goirle, (013) 534 84 84

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66

Blinkt uit in vakmanschap

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting de Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 43 (1996), afl. 1

Hoofredactie

A.H.P.J. Dams	J.A.M. Govers (redactieadres)
Loon 7	Beverlaan 11
5581 VH Waalre	5581 EE Waalre
tel. 040-2213365	tel. 040-2213842

Redacteuren

Eur. Gem. Hist. Schutt. Maasland

M.E.M. v.d. Voort	K. v.d. Bruggen
Valklaan 6	Vlasmeesterstraat 53
5613 EC Eindhoven	5261 TB Vught
tel. 040-2438521	tel. 073-6564860

Noordbr. Federatie

R. Haase	Kempenland
Wapendragerstraat 40	J. v.d. Heijden
5641 GT Eindhoven	Dordognelaan 53
tel. 040-2811527	5627 HB Eindhoven
	tel. 040-2423984

Kwartier van Oirschot Land van Cuijk

H.C.P. van Hout	H. Christiaans
De Gaanderij 31	Koperwiekstraat 8
5688 TR Oirschot	5451 XN Mill
tel. 0499-571258	tel. 0485-453439

Peelland

M.H.G. van Horik
Postel 45
5711 ET Someren
tel. 0493-496998

Baronie en Markiezaat

A.G. Boot
Korte Brugstraat 28
4871 XS Etten-Leur
tel. 076-5013270

Administratie

L.G.J. Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 0492-361855

Betalingen

Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijs 1996: collectief abonnement
f 13,25; Particulier abonnement f 18,25
Aanmaningskosten f 5,-
Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden
voldaan. Het wordt geacht te worden voortgezet,
tenzij opzegging voor 1 november geschiedt. Abon-
nementen kunnen elk moment ingaan.
De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar
beste weten en in ieders belang te redigeren.

Sluitingsdatum inzenden kopij afl. 2

22 april 1996 (verschijnt 8 juni 1996)

Medewerkers aan dit nummer

(buiten de redactie) Arnoud van der Aalst, H. Basters,
L. v.d. Besselaar, H. Bol, H. van Breugel, J. v.d. Broek,
J. v. Bussel, K. van Bijnen, H. v.d. Eikhof, J. Horman,
M. Horst, L. Huijbers, A. Jacobs, F. Jansen (foto's),
H. Kluytmans, L. Konings, P. Krijnen, R. van Kuijk,
J. Kuypers, J. Maas, H. Manders, N. van Meeuwen, P.
Pijnenburg, F. van Roosmalen, M. v.d. Sande,
D. Schouten, A. Smits, T. den Teuling, C.v.d. Velden,
J. Verheijen, B. Vogels, J. v.d. Vorst, H. van Vreede,
F. Vriens, L. Welten, Ch. Witlox, W. v.d. Wijgert.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd
en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
de stichting De Gildetrom.

Vormgeving: P. Kemper
Druk: Drukkerij Bek, Veghel.

TER INLEIDING

Met de eerste aflevering van deze 43ste jaargang valt ook de eerste afle-
vering op Uw mat in een enigszins veranderd jasje. Om deze beeldspraak
nog maar even aan te houden: de kleermaker is een beetje vernieuwd en
zijn produkt ontwikkelt zich geleidelijk met de mode mee. Wat goed is,
dat wordt aangehouden. Waar hij of de klant op uitgekeken is, waar 'het
pak' wat ongemakkelijk zit, daar komen de aanpassingen.

De redactie was zelf niet helemaal gelukkig meer met de zware koppen
en tussenkoppen in de tekst. Vooral als die wat langer werden ontstond
er zoiets als een zwarte balk. Het oog wil wel wat, maar geen splinters,
laat staan balken. Probeert U het maar eens uit en reageer gerust. Het is
ook Uw pak!

De vernieuwing bij de kleermaker zelf is een natuurlijke zaak. Zoals het
overal gaat, gaat het ook hier. Het redactionele team wisselt (gedeeltelijk)
van samenstelling, omdat afzonderlijke leden tot andere taken geroepen
worden of zich gewoon op andere gebieden willen gaan inzetten. Het is
dan een blijk van gezondheid, als er in zo'n grote organisatie als het gil-
dewezen toch spoedig weer 'nieuwe' mensen te vinden zijn, die hun tijd
en kwaliteit willen inzetten om het vak- en contactblad voor de Brabantse
gildebroeders samen te stellen. Of - om bij de beeldspraak te blijven - het
pak in elkaar te zetten.

Het is een bekend gegeven, dat de schilders uit de gouden eeuw in een
groots opgezet groepsportret steevast een plaatsje voor zichzelf reser-
veerden. Onder het motto „Aan het product herkent men de maker”?
Zij zullen daarbij vast wel beseft hebben, dat die herkenbaarheid slechts
tijdelijk is. Met dezelfde bescheidenheid vindt U op diverse plaatsen in
deze aflevering de portretten terug van de nieuwe redactieleden.

Ad Dams ■

Ad Dams

Jacques Govers

Gildenbroeder?

In de nieuwe Woordenlijst Nederlandse taal ('het groene boekje') staan
de samenstellingen met gilde- voortaan als 'gilden-'. Dus ook gilden-
broeder, gildenhuis, gildenwezen, enz. De naam van ons tijdschrift is een
eigenaam en valt dus niet onder deze regel. Bij de uitzonderingen onder
5.1.1c wordt ingegaan op de woorden die in het meervoud eindigen op
zowel -en als -s. Daaronder valt in het Brabants ook 'gilde', omdat wij
spreken over zowel 'gilden' als 'gildes'. In dat geval blijft de voor-
geschreven spelling zonder tussen -n, dus: gildebroeder, gildezuster,
gildezilver, gildehuis en (waarom ook niet?) gildetrom.

Ook deze aflevering bevat weer een aantal artikelen die geschre-
ven zijn in het kader van het 60-jarig bestaan van de Noord-
brabantse Federatie van Schuttersgilden. De redactie is alle
auteurs dankbaar voor hun inzendingen, maar kon opnieuw niet
alle bijdragen plaatsen, ook al mochten er weer 4 pagina's extra
gebruikt worden. De lezer houdt dus nog even wat tegood.
De volgende aflevering zal iets eerder dan gewend verschijnen in
verband met de gildemanifestaties naar aanleiding van de
viering van 200 jaar provincie Noord-Brabant op 16 juni a.s. Die
aflevering bevat dan naast de gebruikelijke rubrieken de
programma's van die vieringen en bijbehorend beschouwingen.
Opnieuw een reden om ervoor te zorgen, dat eventuele adreswij-
zigingen (en nieuwe abonnementen!) tijdig doorgegeven zijn aan
de administratie.

DE MAASLANDSE GILDEN EN HUN SPECIALE RELATIE TOT 's-HERTOGENBOSCH ALS ZETEL VAN HET BISDOM

De Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden bestaat uit zes kringen. Bij de oprichting hiervan rond de jaren 1934-1935 is uitgegaan van een kaart uit 1930, welke te vergelijken is met de kaart van de economisch-geografische indeling van Brabant. De grenzen lopen niet parallel met de grenzen van het oude hertogdom Brabant, doch de benamingen die daar in gebruik waren zijn, waar enigszins mogelijk, gehandhaafd. De grens van de kring Maasland wordt aan de noordzijde over de afstand tussen Heusden en Lith gevormd door de Maas. Aan de oostzijde grenst de kring aan de kringen Land van Cuijk en Peelland, terwijl de zuidgrens samenvalt met de grens van kring Kempenland en die van het Kwartier van Oirschot. Aan de westkant grenst sinds 1980 de kring Baronie-Markiezaat. Binnen de grenzen van de kring Maasland ligt de oude hertogstad 's-Hertogenbosch, tevens het centrum van het bisdom 's-Hertogenbosch. Alhoewel ook andere kringen tot het Bossche bisdom behoren (met uitzondering van kring Baronie-Markiezaat die tot het bisdom Breda behoort), is de binding van de gilden van kring Maasland met 's-Hertogenbosch iets groter dan die van de andere kringen. Maar van een intensief contact kan in zijn algemeenheid niet worden gesproken; het is incidenteel. De binding met 's-Hertogenbosch blijkt enigszins uit de gildebanier van de kring. Het medaillon bevat weliswaar het wapen van Oss, in vroeger jaren de hoofdplaats van het Kwartier Maasland, maar links ervan staat de Bossche boom, het teken van de sleutelstad 's-Hertogenbosch in het hertogdom Brabant. Naast hoofdstad van Noord-Brabant is 's-Hertogenbosch ook een bedevaartsoord. In 1380 begonnen de gelovigen het wonderbeeld van Onze Lieve Vrouw, geplaatst in het westelijk gedeelte van de Sint-Janskerk, te vereren en met vele bedevaarten te bezoeken. Van heinde en verre kwamen vooral in de meimaand talrijke bedevaartgangers naar het bedevaartsoord. Of in het verre verleden ook gildebroeders als zodanig en in gildeverband ter bedevaart gingen is niet bekend. Maar ongetwijfeld zullen ook meerdere gildebroeders individueel in de meimaand een bezoek aan het wonderbeeld hebben gebracht; veelal te voet. Pas in de na-oorlogse jaren trekken gilden uit ondermeer Vught en Udenhout in de vroege zondagmorgen ter bedevaart naar de Sint Jan. Het is niet verwonderlijk, dat de staande deken van het Sint-Catharinagilde uit Vught, Jan van de Mortel z.g., de grote animator is geweest van de gildebedevaart. Als geboren en getogen Bosschenaar was hij een kind van de Zoete Moeder. Ongetwijfeld zal zijn gezegde: „Zij die de oudste rechten bezitten, hebben het recht om ermede te beginnen; en dat zijn de Brabantse gilden”, een doorslaggevende motivering zijn geweest. Van zijn enthousiasme maakte hij anderen deelgenoot. Gingen aanvankelijk slechts enkele gilden ter bedevaart, in 1978 werd op verzoek van de godsdienstige Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch besloten, de misvieringen in de kathedrale

basiliek van Sint Jan door gilden van kring Maasland op te laten luisteren. Jaarlijks wordt daartoe in de najaarsvergadering een rooster opgesteld. De belangstelling daarvoor is telkenjare groot. Het is een telkens terugkerende kleurrijke manifestatie, die aan het geheel een feestelijk aanzien geeft en bij velen emoties losmaken. Op de tweede zondag in de maand mei wordt in 's-Hertogenbosch jaarlijks (sinds omstreeks 1500), een stille Maria-omgang door de stad gehouden. Ook daaraan nemen verschillende gilden deel. Uiteraard zijn de gilden ook vaak betrokken bij speciale gebeurtenissen het bisdom betreffende, zoals bij het afscheid van mgr. J. Bluysen en bij de inhuldiging van mgr. J. ter Schure. Sinds enkele jaren heeft de stad 's-Hertogenbosch wederom een eigen gilde, De Oude Schuts van Sint Joris. Ongetwijfeld zal de aanwezigheid van dit heropgerichte schuttersgilde ertoe bijdragen, dat de contacten met de stad en met het bisdom groter worden. De belangstelling van het bisdom voor het Brabantse gildewezen is groot. Het is dan ook van belang, dat de contacten met het bisdom en daarmee de trouw aan het kerkelijk gezag in stand worden gehouden. ■

Henk Eijkemans,
oud-voorzitter van de Bond van Schuttersgilden
Kring Maasland

'GEWONE' EN 'MINDER GEWONE' GILDEBROEDERS GAAN PRIMA SAMEN

Afgelopen september vierde het Sint Jansgilde van Leenderstrijp het 350-jarig bestaan. Het is daarmee bepaald niet een van de oudste gilden in Noord-Brabant, wat evenzeer geldt voor mijn eigen slechts een jaar ouder gilde. Maar het 350-jarig jubileum was niettemin voor de broeders uit buurtgehuucht Leenderstrijp vanzelfsprekend aanleiding eens flink in de bus te blazen en goed feest te vieren. Het werd een feest waarmee het hechte dorpje Leenderstrijp weer jaren vooruit kan.

Behalve het gildeverbroederingsfeest van zondag 3 september en de bijbehorende festiviteiten van vrijdag en zaterdag bracht het Strijper gilde ook een jubileumboek uit. Aan het boek was jaren gewerkt en het zou een mooi boek worden, verzekerden de gildebroeders, een boek dat gezien mocht worden. En 'St. Jan Baptista & Leenderstrijp, 350 jaar historie en gebruiken' is niet alleen een mooi boek, het is een boek dat onherroepelijk indruk maakt. Het is groot, fors, dik, met fraaie kleuren, foto's en kaartjes en met een veelzijdige inhoud staat of ligt het in de boekenkast het visitekaartje van het Strijper gilde te zijn en dat zal het nog lang zijn.

Een kostbaar visitekaartje in meerdere betekenissen. Een project van tienduizenden guldens, wat het gilde tot bewondering van velen toch maar mooi aangedurfd heeft; een project dat het nodig heeft dat er minstens een paar honderd exemplaren verkocht worden om er financieel uit te springen. Het idee voor het boek vond zijn oorsprong in het samenstellen van een tekst bij een album met foto's van het gilde. Gildebroeder Max Farjon begon daarmee in 1988, sprak erover met oude gildebroeders en gaandeweg groeide het project uit. Werkelijk alles wat bekend is van het gilde van Leenderstrijp staat erin, met uitvoerige beschrijvingen van alle bekende koningen en tevens bijvoorbeeld een schematische weergave van het vendelen door middel van honderden getekende figuurtjes-met-stok. Ietwat overweldigend, een vrucht van jaren hard werken.

Waarom dit alles hier, over mijn gewaardeerde gildeburen uit hun geliefde Strijp? Nou, er is aan dat boek hard gewerkt en er is veel energie in gestoken, maar Max Farjon is geen alledaagse gildebroeder, hij is niet alleen geen gewone Brabantse gildebroeder, hij is geen gewone gildebroeder. Oh zeker, een in meerdere opzichten binnenslands, degelijk en gemoedelijk mens, maar daardoor nog geen gewone gildebroeder, om de term 'gemiddelde' gildebroeder maar te mijden. Hij geniet van het samenzijn onder de Strijper schutsboom en van het verkeren met zijn mede-broeders en wordt daardoor wel een van hen, maar nog geen gewone gildebroeder.

Amsterdammer van geboorte, met uit Frankrijk gevluchte Hugenoten als voorouders, oud-medewerker van de KLM waar hij een technische functie had; geen enkele gildebroeder in Noord-Brabant zal ook op een dergelijke levensloop kunnen wijzen. Na zijn pensionering in 1983 vestigde hij zich in het landelijke Leenderstrijp met zijn fraaie oude boerderijen. En zo iemand, met zo'n achtergrond, kan kennelijk zo gegrepen worden door het gildewezen dat hij zijn hele ziel en zaligheid steekt in een boek over een gilde waarvan hij het bestaan voorheen niet kende.

Is dat eigenlijk wel vreemd? Nee integendeel, goed beschouwd is iemand als Farjon ook nodig om zo'n boek van de grond te krijgen. Farjon heeft zich als buitenstaander aange trokken gevoeld tot het gilde als belangrijk element binnen de dorpsgemeenschap. Het gilde zuigt hem als het ware naar binnen en hij wil er zoveel mogelijk van behouden en vastleggen, een bijvoorbeeld in het heemwezen bekend verschijnsel. Een 'gewone' gildebroeder daarentegen vindt het allemaal gewoon en ziet in zijn leefwereld dan ook geen enkele aanleiding er een groot boek aan te wijden. Daar begint hij niet aan, maar hij zal zo'n boek natuurlijk wel kopen als het er is, al is het soms alleen vanwege de solidariteit. Alle respect voor mijn Strijper broeders van Bax, Verhoeven, Van Dijk of hoe ze in hun eigen gemeenschap ook genoemd mogen worden. Het zijn hardwerkende bouwvakkers, monteurs, loonwerkers, technici. Ze hebben een bloeiend, fijn gilde in een gezellig, hecht dorp. Maar zonder iemand als Farjon zou dat boek er nooit gekomen zijn.

Moet hier een moraal volgen? Ik zou zeggen van niet. De gewone gildebroeders zijn mij te lief, met hun betrokkenheid bij en tegelijk toch ook wat afstandelijkheid ten opzichte van hun eigen gilde. Het „In het bestuur, nee da heb ik nie, daar heb ik gin verstand van en het gaat zo toch ook goed”, zal heus niet alleen in Soerendonk spelen, zoals het overigens ook niet alleen des gilden zal zijn. Al dergelijke gildebroeders hebben we ook nodig, voor de sfeer, de verhalen, het kunnen verkeren met elkaar, de onderlinge hulp waar nodig („Als ik iets kan doen, dan hoor ik het wel”), al worden er natuurlijk ooit afspraken gemaakt en toezeggingen gedaan die vervolgens niet worden nagekomen. Een onmisbare bouwsteen voor de gilden.

En de gewone gildebroeder kan prima leven met hoe het gilde reilt en zeilt, al botst het er ook ooit en komen dingen soms niet van de grond. En hij kan ook goed leven met hoe het gildewezen gezien wordt door de buitenwacht, al moet het dan bij officiële gelegenheden allemaal niet te hoogdravend voorgesteld worden, dat hoeft niet voor hem. Een burgemeester of voorzitter heeft al gauw goed gesproken als hij niet te lang heeft gesproken.

Maar die niet-gewone gildebroeders zijn mij ook lief, met hun on-alledaagse inzet en hun vaak wat stil beleden bewondering, misschien zelfs wat afgunst op die gewone gildebroeder die het allemaal al zo lang gewoon mag meeleven en de smeulige verhalen kent. Ze kunnen het zout in de pap zijn en het is zeker een groot goed dat ze opgenomen worden in het gildewezen, waartoe ze zich blijkbaar zo aangetrokken voelen. Ook die flexibiliteit pleit voor het gildewezen, dat zich niet moet terugtrekken op een eilandje. Maar gilden moeten anderzijds zeker niet verworden tot pure papieren studieclubs

of instituten waaraan van alles en nog wat wordt toegeschreven. De niet-gewone gildebroeder lijkt mij overigens ook de laatste die zo iets zou willen, want hem trekt het gilde zoals hij het aantreft.

En ben ik trouwens zelf wel een gewone gildebroeder? „Ja”, zal de een zeggen: „gij bent van een dorp en lid van het gilde van je geboortedorp, je vader en diens vader waren al bij het gilde en je wilt niet in het bestuur vanwege een drukke baan.” Maar een ander kan met evenveel recht „nee” zeggen: „gij stamt af van 'de schoolmeester' en hebt toch maar gestudeerd aan de universiteit in Nijmegen, waar je jaren op kamers hebt gezeten. En gij schrijft overal in.”

Zo er twee kampen zijn, ze zijn me even lief, dat zal duidelijk zijn. ■

Wim van Exel,
gildebroeder van het Sint Jansgilde Soerendonk.

PELGRIMAGE 1996

De stichting 'Pelgrimage' heeft opnieuw een zeer interessante en culturele reis weten te organiseren voor het jaar 1996 en wel van 10 mei t/m 19 mei naar onder andere Warschau, Czystochowa, Auschwitz, Birkenau, Wieliczka, Krakau en Praag. Waarom een vrede stocht met een toeristisch tintje? Terugkijkend in de geschiedenis van de mensheid is het een goede zaak om regelmatig in de spiegel te kijken, om zichzelf te kunnen oriënteren op de toekomst. Warschau, geen stad in de geschiedenis heeft zoveel geleden onder een 56-jarige dictatuur waarvan het meest afschrikwekkende wel is onder het fascisme. Vijf jaar lang bezetting en verzet heeft de stad voor 95% met de grond gelijk gemaakt, 850.000 doden vielen er te betreuren. De opstand van de wanhopige joden in april 1943 en die van de burgerbevolking in augustus 1944 zijn nog altijd sprekende voorbeelden. Het is daarom ook dat wij, vanuit het vroegere ghetto, centrum van de menselijke vernietiging, een bidtocht organiseren naar de kathedrale kerk. Hieraan zullen ook veteranen van Poolse divisies, alsmede afgevaardigden van hulporganisaties aan Polen deelnemen. In de kathedrale kerk zal een plechtige Eucharistie viering worden gehouden. In Czystochowa zullen alle deelnemers een hoogtepunt van herdenken en danken ervaren. Rond de 'Zwarte Madonna', beschermvrouwe van Polen, tevens de plaats waar Paus Johannes Paulus II in 1991 de oproep heeft gedaan voor vrede en eenheid in Europa en de gehele wereld. Een urn met aarde van gesneuvelde Poolse bevrijders zal in het nationale heiligdom, op de Jasna Gora, worden bijgezet, een dierbare herinnering aan onze bevrijding. De mogelijkheid is aanwezig om Auschwitz/Birkenau en de zoutmijnen van Wieliczka te bezoeken. Nadien wordt Krakau aangedaan, de Koningstad. We bezoeken verder Praag, hier staat de beroemde Sint Vituskathedraal centraal in een plechtige Eucharistieviering met als hoofdcelebrant de bisschop van Praag. Ook bestaat er volop gelegenheid tot excursies, de culturele gebouwen etc. in Praag te bezoeken. Alles bij elkaar een unieke reis, een reis die door zijn samenstelling van cultuur en toeristisch zeer zeker de moeite waard zal zijn. In het kort het reisschema:

10 Mei. Vertrek van de opstapplaatsen naar een centraal punt. Van hieruit naar Berlijn.

11 Mei. Na een vroeg ontbijt, sightseeing Berlijn, lunch in Poznan, door naar Warschau waar wij tegen de avond aankomen.

12 Mei. Eucharistieviering in de kathedrale kerk en in de middaguren een rondrit langs de voornaamste bezienswaardigheden.

13 Mei. Ochtend in Warschau ter vrije besteding. In de middag rijden we verder via een prachtige route naar Czystochowa.

14 Mei. Gehele dag in Czestochowa. Hier moet het hoogtepunt van onze tiendaagse reis komen. Een plechtige Eucharistieviering met aankleding van de aanwezige gildebroeders en zusters die een speciaal tintje zullen geven aan deze H.Mis. Verder zal de urn geplaatst worden in aanwezigheid van de Nederlandse ambassadeur en Poolse autoriteiten.

15 Mei. Na het ontbijt verlaten we Czestochowa en brengen een bezoek aan Auschwitz en Birkenau. Deze steden met hun oorlogsverleden zullen zonder meer een indruk achterlaten en de mensheid tot bedenken en bezinnen brengen wanneer men ziet wat zich hier heeft afgespeeld. Voor diegenen die hier, om welke reden dan ook, niet aan wensen deel te nemen, is een alternatief programma.

16 Mei. We verblijven vandaag in Krakau, een stad rijk aan cultuur, de ochtend is ter vrije besteding. In de middag brengen wij een bezoek aan de wereldberoemde zoutmijnen van Wieliczka.

17 Mei. Vandaag van Krakau naar Praag, een route die zeer rijk is aan natuurschoon, waar we in de namiddag zullen aankomen. In de avond de mogelijkheid een folkloristische avond bij te wonen.

18 Mei. Vandaag een bezoek aan de stad Praag onder leiding van een ervaren gids. Dit zal grotendeels te voet plaats vinden. Daarna vroeg terug naar ons hotel voor diner; want de reis sluiten we op een gepaste wijze af met een plechtige Eucharistieviering in de mooiste kerk van Praag, de Sint Vit-huskathedraal.

19 Mei. Vroeg vertrek, wij rijden vandaag grotendeels over de autobahnen om tegen de eind van de middag te arriveren in Vaals, waar op het drielandenpunt deze unieke, prachtige en boeiende reis besloten wordt met een afscheidsdiner. Wilt u deelnemen aan deze onvergetelijke reis dan verzoeken wij u vriendelijk spoedig of uiterlijk 31 maart te informeren bij:

Stichting Pelgrimage secretariaat Groot Kraaivenstraat 2a, 5051 EP Goirle, telefoon 013-5343945 of bij Pelikaanreizen B.V., Stationstraat 12 4761 BS Zevenbergen telefoon 0168-329633. ■

Tentoonstelling olieverfschilderijen DAOR HEDDE DE GULD

Werken van Bernard van Rijthoven uit Tilburg in de Heem-schuur op het Heemerf 'de Schutsboom', Nieuwe Rielseweg 41-43 te Goirle.

In klassiek-romantische stijl bestaat de collectie uit schilderijen van alle onderdelen uit het gilde van Noord-Brabant en België, zoals: standaardrijders, tamboers, koningen, koninginnen, hoofdlieden, gildegroepen, dansgroepen, enz., alsmede andere eigen werken.

De opening is op zaterdag 20 april om 11.00 uur door de voorzitter van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, de heer E. van Bouwdijk Bastiaanse.

De aanwezigheid van gildebroeders en -zusters in tenue wordt zeer op prijs gesteld. Openingstijden:

za. 20 april: 11.00 - 17.00 uur
zo. 21 april: 14.00 - 17.00 uur
za. 27 april: 14.00 - 17.00 uur
zo. 28 april: 14.00 - 17.00 uur ■

WILLIGERS makers van vaandels,
vendels en andere
gildeattributen

Joke Willigers (V.H. H.M. Waters)

Zand 33, 5721 SM Asten (Liessel) (0493) 34 25 68

REACTIES VAN GILDE- BROEDERS, ERVARINGEN ALS GESCHOTEN KONINGIN TUSSEN KONINGEN, SCHIETEN OM HET KONINGSKRUIS

In de wetenschap dat het gewenningsproces om vrouwen als volwaardig gildelid te aanvaarden enige tijd kost, heb ik de periode dat ik gildekoningin was, als interessant en leerzaam ervaren. Ofschoon het niet altijd meeviel de gelijke waarde te laten accepteren. Maar bij een zeer grote meerderheid van de gildebroeders in de verschillende kringen heeft het onaanvaardbare plaats gemaakt voor een positieve benadering van vrouwen als volwaardig gildelid. En dat heb ik als koningin zeer positief gevoeld, omdat ik tijdens gesprekken en discussies met gildekoningen en gildebroeders de zienswijze en beweegredenen van ons gilde kon toelichten. Vooral het onbekend zijn met ons standpunt en onze zienswijze heeft voor onbegrip gezorgd. Gelukkig kwamen de gildebroeders na zo'n uitleg dan vaak tot de slotsom dat het eigenlijk heel normaal zou zijn om in hun eigen hedendaags gilde - met behoud van de overige tradities - vrouwen als volwaardig lid toe te laten. Want geen enkele gildebroeder kan ten opzichte van zijn moeder, zijn vrouw of zijn dochter een afwijzing op basis van geslacht verantwoorden.

Als gildekoningin, een titel die bij ons gilde dezelfde inhoud heeft als gildekoning bij andere gilden, werd ik niet toegelaten om deel te nemen aan de wedstrijd om het koningskruis-schieten. Dát is me erg tegengevallen, temeer omdat ik wel steeds als gildekoningin bij de erewijn begroet werd en bovendien als gildekoningin in de optocht meeliep.

Men mag niet vergeten dat ons gilde als volwaardig lid binnen de kring en de federatie is aangenomen en dat ik officieel ben afgevaardigd door mijn gilde. Het is me opgevallen dat verreweg de meeste gildebroeders positief denken over het toelaten van vrouwen als volwaardig gildelid; maar ze vinden het nu nog moeilijk om binnen hun gilde hierover te praten, om 'de lieve vrede' te bewaren vanwege de halsstarrige en onredelijke houding van een enkeling in hun gilde. Maar met geduld en met de tijd in het voordeel zie ik de toekomst zonnig tegemoet. ■

Agatha Zegers,
gildezuster en ex-koningin van het gilde **Sint Antonius-Abt**
en **Sint Catharina Nistelrode**

INGEZONDEN

Aarle-Rixtel, januari 1996

Aan de redactie van De Gildetrom.

Misschien is het niet gebruikelijk dat er op een ingezonden stuk reactie komt, maar bij deze zou ik toch willen reageren op het stuk van de voorzitter Kwartier van Oirschot aan-gaande vrouwen in het gilde (december 1995) en deelname aan wedstrijden.

De federatiecommissie trommen en blazen waarin ook afgevaardigden van kring Kwartier van Oirschot zitting hebben, heeft besloten dat zolang er geen andere uitspraak komt van de kringbesturen en federatiebestuur vrouwen niet kunnen deelnemen aan wedstrijden. In de discussie vrouwen in het gilde en deelname aan wedstrijden wil en kan de federatie-

commissie zich niet mengen. Besloten is er wel dat zij buiten mededinging voor de prijzen aan de wedstrijden kunnen deelnemen.

Bij de federatiewedstrijden te Elshout hebben dan ook dames meegedaan buiten mededinging, dus van diskwalificatie kan geen sprake zijn. Wel is er een 'groep' van kring Kwartier van Oirschot gediskwalificeerd daar zij maar met 2 personen waren. Dit is geen groep maar een duo en daar voorziet het reglement niet in.

Verder kan - en dit heeft de federatievoorzitter duidelijk gezegd op de hoofddierendag in oktober 1995 - en is het ook opgenomen in het nieuwe federatie trom en blaasreglement dat, op kringniveau kring specifieke afwijkingen van het federatiereglement toegestaan kunnen worden. Maar als men gilden buiten eigen kring op gildedagen aan wedstrijden laat deelnemen is het federatiereglement van toepassing. Men kan dan wel naast dit reglement het kringreglement voor de eigen gilden laten gelden. Bij federatiewedstrijden en landjuweel zijn geen kring specifieke afwijkingen mogelijk.

Om de wedstrijden zo sportief mogelijk te laten verlopen is enkele jaren terug besloten door de federatiecommissie om de tamboers en blazers centraal te registreren met daarbij behorend legitimatiebewijs.

Maar elk jaar zijn er kringen die in gebreke blijven en niet de juiste of helemaal geen gegevens doorgeven.

De federatiecommissie heeft daarom besloten dat deze kringen in 1996 alsnog de gelegenheid krijgen om de juiste gegevens door te geven. Blijven zij in gebreke, dan worden ze in de toekomst uitgesloten van federatiewedstrijden cq. landjuweel.

Afsluitend: persoonlijk heb ik geen problemen met vrouwen in het gilde en deelname aan wedstrijden, maar de federatiecommissie kan tot op heden zoals omschreven hierin geen zelfstandige beslissing nemen. Vooruit lopend op de beslissing vrouwen in het gilde en deelname aan wedstrijden spreekt men in het nieuwe federatie trom en blaasreglement niet meer over een gildebroeder, maar over een tamboer en blazer en die kunnen zowel mannelijk als wel vrouwelijk zijn. Hopende met dit schrijven duidelijkheid verschaft te hebben over de wijze waarop de federatie trom en blaascommissie met dit probleem omgaat. ■

W. Driessen

secretaris federatie trom en blaascommissie

VERNIEUWING OP BASIS VAN TRADITIES

De Kring Baronie-Markiezaat is de laatste loot aan de stam van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden en de schrijver van deze bijdrage, Arnold van den Berg, is de laatste aangetreden kringvoorzitter. Daarom is het niet écht verwonderlijk, dat ik het verzoek kreeg in deze feestelijke uitgave van De Gildetrom een impressie te geven van mijn ervaringen in een 'jonge en actieve kring'. (Om alle misverstanden maar meteen weg te werken voel ik me verplicht hier te vermelden dat de woorden tussen de aanhalings- en sluitingstekens niet van mij, maar van de redactie van De Gildetrom zijn.) Als geboren en getogen Brabander is het fenomeen 'gilde' mij uiteraard niet vreemd. Maar noch in mijn geboorteplaats Oisterwijk, noch in de gemeente, waar ik het langst woonde, Sint-Michielsgestel, had ik echt contact met de daar aanwezige gilden. Pas in Teteringen werd ik betrokken bij het daar aanwezige schuttersgilde Sint Ambrosius. Door dit gilde - en met name door de hoofdman - kreeg ik een indruk van wat er bij de verschillende gilden leefde. En vooral de sfeer, de ongedwongenheid, de tradities en gebruiken spraken me aan. Toen ik dan ook benaderd werd om deel uit te maken van het Kringbestuur hoefde ik niet lang na te denken en - na

enig overleg met mijn vrouw - heb ik „ja” gezegd. Ondanks het feit, dat het de bedoeling was, dat een ruime inwerkperiode werd voorzien, kwam het voorzitterschap van de kring - door het onverwachte overlijden van mijn eminente voorganger Herman van Rijkevorssel - snel op mij af. Daarom was ik verplicht me snel te gaan verdiepen in het wezen van het gilde. Want motto's als „Voor God en Vaderland”, „dienstbaarheid en broederschap” zeggen niet veel, als ze geen vlees en bloed in je worden. Ik verdiepte me in de literatuur, die in ruime mate voorhanden was en ontdekte, dat gilden heel verschillend georiënteerd kunnen zijn. De tijd van het ontstaan, de reden van het ontstaan, hun positie in de plaatselijke samenleving, en verdere groei in de loop der jaren, dit alles drukt een stempel op het gilde. Maar als je wat verder kijkt, blijken toch de inzet voor de samenleving, profaan of godsdienstig geïnspireerd, en de onderlinge broederschap en vriendschap bij alle gilden heel wezenlijk. En dat is ook niet verwonderlijk. In de tijden van hun ontstaan bleef het gebied, waarin de gilden opereerden ook in belangrijke mate beperkt tot het eigen dorp, de eigen stad, het eigen gehucht. Diep en sterk geworteld in hun plaatselijke gemeenschap, waar de onderlinge solidariteit en samenwerking broodnodig was, alleen al om te overleven. Buren- en vrienden hulp was nodig om een groot aantal dagelijkse problemen het hoofd te bieden. Tegenwoordig is dat allemaal anders. We staan op de drempel van de 21ste eeuw. Allerlei ontwikkelingen zijn in de laatste eeuw veel en veel sneller gegaan dan in vele eeuwen daarvoor. De oude verbanden van familie, vrienden en burens zijn ook heel anders geworden. We verhuizen veel sneller en hebben vele relaties buiten onze woonplaats en onze eigen familie. Ook onze mogelijkheden tot contacten en ontspanning zijn veel groter geworden dan in de tijd dat de gilden ontstonden. Zijn gilden daarom uit de tijd? Nee, wis en waarachtig niet. Veel van de waarden van vroeger staan nog recht overeind. De inzet voor God en Vaderland en de waarden van broederschap en solidariteit blijven even belangrijk als vroeger. Maar we moeten wel nadenken om ze een andere invulling te geven. Een invulling, waarin de wortels (de roots) van het gilde behouden blijven, maar die ook passen in deze tijd en de 21e eeuw.

Het dorp of de stad hoeft niet meer verdedigd te worden en een epidemie niet meer bestreden. Maar in onze eigen omgeving is nog zoveel vrijwilligerswerk te doen. Er is nog zoveel 'goed werk' te verrichten, ook buiten de eigen kring van het gilde. Want laten we ons niet opsluiten in onze eigen tradities (hoe waardevol ook) maar naar buiten treden en beschikbaar zijn voor zaken in onze eigen omgeving. Het is goed daarbij ook nog eens verder te kijken. En zeker met elkaar daarover te praten. We leven niet meer alleen in onze eigen stad of ons eigen dorp, maar we leven mondiaal. Daarom moeten we ons ook de grote problemen aantrekken, de problemen van milieu, de problemen van oorlog en vrede, de problemen van armoede en rijkdom, de problemen van onze eigen welvaart en de ellende in ontwikkelingslanden. Naar mijn mening is het bewust hiermee bezig zijn de hedendaagse vertaling van de begrippen „voor God en Vaderland” en van „broederschap”. Alles tegelijk aanpakken zal niet kunnen. Maar het is al belangrijk hier met elkaar mee bezig te zijn. En bij tijd en wijle steun te verlenen aan een initiatief dat anderen ontwikkelen of zelf een bepaald project op te zetten. En zoals het bij de tradities in het gilde hoort, geeft ook de worteling in het verleden een goede voedingsbodem voor het instandhouden van normen en waarden in onze samenleving. In veel gesprekken en discussies maken we ons vaak druk over het verval van normen en waarden; maar het is beter er daadwerkelijk wat aan te doen. De hele dag door hebben we legio mogelijkheden. In de omgang met anderen, thuis en op het werk en in het deelnemen aan het verkeer; door als buurman geen overlast te veroorzaken of door als deelnemer aan of bezoeker aan sportwedstrijden sportiviteit te beleven en waar te maken. Ik realiseer me, dat deze bijdrage het gebeuren in

de gilden overstijgt. Maar omdat er in deze uitgave al zoveel over het gildewezen zelf geschreven zal worden, wilde ik u graag uitdagen om samen na te denken over de toekomst. Want stilstand is achteruitgang en daarom moeten we wortelend in onze waardevolle tradities deze steeds proberen te vertalen in eigentijdse verschijningsvormen. Deze impressie van een nieuw aangetreden voorzitter wil een bijdrage zijn tot het denken over vernieuwing met behoud van eigenheid en waarden. ■

Arnold van de Berg,
voorzitter Kring Baronie en Markiezaat

HET ONTSTAAN EN DE DOELSTELLING VAN HET JEUGDTOERNOOI

De omslagfoto van het najaarsnummer van De Gildetrom toont in kleur een gildetrom waar een gildezuster en gildebroedertje parmantig op slaan. De jeugd die nu nog ongecoördineerd belangstelling heeft voor het trommen. Bij het zien ervan gingen mijn gedachten terug naar het jeugdtoer-

nooi trommen en vendelen dat jaarlijks wordt georganiseerd in kring Kempenland. In 1979 bestond het Sint-Catharinagilde Gestel nog maar uit twee gildebroeders, Antoon Seegers en Marinus Bouwman. Zij voerden het beheer over de gildebezittingen, zoals het koningszilver van de jonkers Van Eyck van het Blortemse kasteel Gaghelbos. Eind zomer nam ik contact op met deze twee gildebroeders teneinde het gilde weer tot leven te brengen en dit resulteerde in de presentatie op 1 januari 1980 van het Sint-Catharinagilde tot Blortem en Gestel. Deze naamsaanduiding is ontleend aan de eensluidende vermelding op de gildetrom uit 1717. Met acht gildebroeders ging het van start en in de volgende jaren steeds meer bergopwaarts. Marinus Bouwmans was behalve gildetamboer, instrukteur trommen en bazuinblazen in de kring. Op de instructiebijeenkomsten had hij ook de zorg over een groep jeugdige leerling-tamboers. Elke zondagmorgen zat Marinus met soms wel tien tamboertjes in het gildelokaal van gemeenschapshuis De Ketting aan de Tinelstraat te instrueren. De leerlingen kwamen van diverse gilden in Eindhoven. In februari 1982 stelde Marinus voor, om als voorbereiding op het komende seizoen een toernooi te houden voor de jeugd en hen te laten jureren door echte juryleden van de kring. Hij had gemerkt dat het de jeugdigen aan zelfvertrouwen ontbrak en dat ze niet goed op de hoogte waren van de wedstrijdregels op gildedagen. Tot nu toe hadden ze alleen op de instructiebijeenkomsten en in gildeverband getromd. Terwijl Marinus de aspiranten de technische regels van het trommen bijbracht richtte ik me op instructie in een goede

houding en in de algemene presentatie. Het geleerde moest op een 'imitatiegildedag' worden geoefend. En zo werd besloten tot organisatie van het eerste jeugdtoernooi trommen, vendelen en bazuinblazen voor de gilden in distrikt centrum van kring Kempenland, onder het motto „gildeknappen roert de trom en zwaait het vendel”. Het eerste toernooi zou plaatsvinden op zaterdag 29 mei 1982 op de gildeweide bij ons gildehuis. In spanning wachtten we de inschrijvingen af. En jawel, veertien tamboers tot zestien jaar en zes vendeliers tot zestien jaar hadden zich gemeld. Zij werden onderverdeeld in groepen met en zonder wedstrijdervaring. Voor dit toernooi waren weliswaar per groep twee zilverschildjes beschikbaar, maar de nadruk werd gelegd op het opvoedende karakter. Zo werd op de juryformulieren uitgebreid vermeld wat de deelnemers goed of fout hadden gedaan, met adviezen ter verbetering. Dit toernooi werd alom goed ontvangen. Uit de ervaringen werd lering getrokken, zodat een jaar later het Sint-Catharinagilde Tongelre de organisatie van het tweede toernooi goed geïnformeerd kon opstarten. Sindsdien is het toernooi uitgebreid tot op kringniveau. Ik hoop dat de doelstelling van dit toernooi gehandhaafd blijft en de gilden zal aansporen hieraan deel te nemen. De andere kringen geef ik gaarne in overweging eveneens zo'n toernooi te organiseren. ■

Leo Simons,
regerend deken van het Sint-Catharinagilde Gestel

Ode aan de hoge zijden

CHAPEAU

*Een teken van status in het verleden
een teken van respect in het heden,
het is een deel van je presentatie bij het gilde
het is de traditie die het zo wilde.*

*Het toont je distantie en betekent een boel
in de zomer houdt het je hoofd koel.
In de winter, ach arm
houdt het datzelfde hoofd weer warm.*

*Het betekent ook eindeloze hoofdbreken voor een broeder in spe
eentje in de juiste maat te vinden, dat valt vaak niet mee.
Maar wie nou denkt dat dat alles is over onze hoge zijde,
kan zich wellicht met de volgende overweging verblijven:*

*Het is als het gilde feestelijk gaat
een soort „lopend secretariaat”
ook een soort lopend archief
want wat bleek onlangs, heel erg lief?*

*dat bij het mijneren in de kerk, bij de begrafenis van Ton,
de deken schrijver er niet omheen kon,
dat overal om zich heen
echt bij veel meer mensen dan slechts bij één*

*de hoge hoed verrijkt werd met de nieuwe prent, en in ontroering
zag hij dat de prent her en der verdween in de hoge-zijde-voering.
Daarbij bekeken we de prentjes weer even
van hen die slechts in ons hart zijn gebleven.*

*Als je het zo bekijkt
worden we tijdens het uittrekken eigenlijk verrijkt
met velen die wij niet slechts dragen in ons gemoed
maar dus ook in onze eigen hoge hoed.*

*Moge dat het symbool zijn van onze onafscheidelijkheid
en in zekere zin ook van onze betrokkenheid
bij hen, die eens de onzen waren
en die wij voor altijd in ons hart en onze hoed bewaren*

C.

NIEUWS UIT DE KRINGEN

Kwartier van Oirschot

Sint Brigida Netersel De Smelbocht

Op zondag 19 november 1995 werd het nieuwe schietterrein en schuttersonderkomen aan de Muilen te Netersel geopend. Vanaf het gildehuis, café Hooyen, trok gilde Sint Brigida samen met de gelijknamige Neterselse drumfanfare naar het nieuwe terrein. Hoofdman A. Coppelmans heette allen hartelijk welkom en richtte een bijzonder woord van welkom aan de burgerlijke overheid en drumfanfare Sint Brigida, die ooit uit het gilde is voortgekomen. Alle sprekers hadden lovende woorden aan het adres van het gilde dat het bestaande

Nieuwe naam op nieuw schietterrein.

gebouwtje en het terrein zo voortreffelijk had opgeknapt. De familie Coppelmans stelde het terrein en het gebouwtje beschikbaar. In de schutsboom hing een ongebruikelijk pakje. De wethouder en hoofdman haalden het geheimzinnige pakje heel voorzichtig naar beneden. Onder luid applaus werd de nieuwe naam, "de Smelbocht", uitgesneden in een eikehouten plank, onthuld. Deze naam is afgeleid van de grassoort, de bochtige sme, *beschampeia flexuosa*. Deze grassoort komt voornamelijk op droge gronden, waar bossen gerooid zijn, voor. Samen met heideplaggen en bunt werd bochtige smele vroeger gebruikt als "strussel", strooisel in potstallen. De vendelgroet, een nieuwe show van de drumfanfare, een dankwoord aan het adres van de familie Coppelmans, een drankje en een gezellig samenzijn sloten de plechtigheden af.

Sint Willibrordus Casteren In het nieuw gestoken

Op 6 mei 1995 was het dan zo ver. De nieuwe gildekostuums konden, zoals het hoort, met een H. Mis aan de Casterse bevolking getoond worden. Pastoor Van Kemenade zegende

In een nieuw kleurig ornaat.

de nieuwe pakken in, waarna het trotse gilde in optocht door Casteren trok. Vijf bevriende gilden, waarmee Willibrordus een verbroederingsband onderhoudt, vergezelden het in het nieuw gestoken gilde. Met de toepasselijke kleuren, elk met een eigen betekenis, hoopt het gilde kleur te brengen in de steeds zwarter wordende optochten.

Kempenland

Toch niet te oud om ter bedevaart te gaan

In het zomernummer 1995 van De Gildetrom, jaargang 42 nummer 2, stond het bericht 'Voettocht te grote opgave voor gildebroeders' dat het Sint Catharinagilde tot Blorthem en Gestel van een in 1985 herstelde traditie om jaarlijks te voet ter bedevaart te gaan naar O.L.Vrouw ter Eik in Meerveldhoven moest afzien vanwege de hoge gemiddelde leeftijd van de gildebroeders. Dit bericht blijkt achteraf gezien wat voorbarig geweest te zijn; want nu het gilde dit jaar herdenkt dat het 440 jaar jong is, opgericht in 1556, wenst men toch de traditie weer op te vatten en ook dit jaar weer te voet naar O.L.Vrouw ter Eik in Meerveldhoven te gaan. Zij nodigen daartoe alle Eindhovense gilden, maar ook andere gildebroeders zijn van harte welkom, uit om op dinsdag 28 mei hen te vergezellen op hun bedetocht. Vertrokken wordt om 16.00 uur vanaf hun gildehuis aan de Tinelstraat 3a in Gestel. Gildebroeders niet vergeten en sluit U aan.

Drie koningen in Budel

Driekoningen is een feest dat we meestal vieren op 6 januari. In Budel heeft men echter vanaf augustus vorig jaar al 'drie koningen'. En ze komen zelfs ook uit het oosten, want twee van deze koningen zijn lid van een gilde dat valt onder het district 'Oost' van Kring Kempenland. Wie zijn deze heren? De eerste en de jongste van het gezelschap is Martin Horst. Hij schoot zich in 1993 voor de tweede maal tot koning van het St. Jorisgilde uit Budel. Naast zijn koningsschap is hij tevens deken-schrijver van het Budelse gilde. In mei zal hij zijn titel opnieuw moeten verdedigen.

Harrie Das, Frans van de Gevel, Martin Horst.

De tweede koning is niet van Budelse komaf. Het is de uit Leende afkomstige Frans van de Gevel. Na zijn huwelijk is hij in Budel gaan wonen maar nog steeds is hij lid en tamboer van het gilde St. Catharina en St. Barbara uit Leende. Frans schoot zich met Leende-kermis tot koning. Op dat moment telde Budel drie gildekoningen binnen haar gemeentegrenzen die ook nog slechts enkele straten van elkaar verwijderd

woonden. In Budel is, naast het St. Jorisgilde, ook nog steeds zeer actief de verenigde schuttersvrienden van St. Nicolaas en St. Antonius. Deze schutterij heeft zich aangesloten bij de Limburgse bond. Koning daar was Bert Habraken. Tijdens het koningschieten op de laatste maandag van augustus met Budel kermis werd hij opgevolgd door Harrie Das. Hij werd koning voor de periode van een jaar. Harrie is ook een zeer actief lid en houdt zich ondermeer bezig met de exploitatie van de Schutshoeve, het onderkomen van de schut van Buul. Zo kent Budel dus drie koningen. Zij troffen elkaar tijdens het schieten om de titel: 'Koning der Koningen'. Een evenement dat al enkele jaren door de verenigde schuttersvrienden van Budel wordt georganiseerd. Het kon natuurlijk niet uitblijven met drie mededingers uit het zelfde dorp: de titel bleef in Budel. De koning van het St. Jorisgilde, Martin Horst, wist de titel op zijn naam te zetten en ontving als bewijs daarvan een zilveren schild.

Jan van der Heijden, nieuwe Kring-redacteur

In het najaar van 1993 maakte ik, min of meer bij toeval, kennis met het St. Catharinagilde Tongelre. Na een extra lange bedenktijd als aspirantlid werd ik op 25 november 1995, 52 jaar oud, 'geboond' en officieel geïnstalleerd als gildebroeder. Een ietwat 'late roeping' zou je kunnen zeggen. Mijn interesse gaat vooral uit naar het vinden van een antwoord op de vraag: „Welke functie heeft het gilde in deze tijd?”. Het vervullen van het redacteurschap voor kring Kempenland biedt mij een goede gelegenheid om mijn kennis van het gildewezen, zowel in de breedte als in de diepte, te verrijken. En wellicht is dat tevens een ondersteuning bij mijn zoektocht naar de functionaliteit van het gilde op weg naar het jaar 2000.

Jan van der Heijden.

Van broederschap tot gilde, een videofilm over het St. Catharinagilde Tongelre

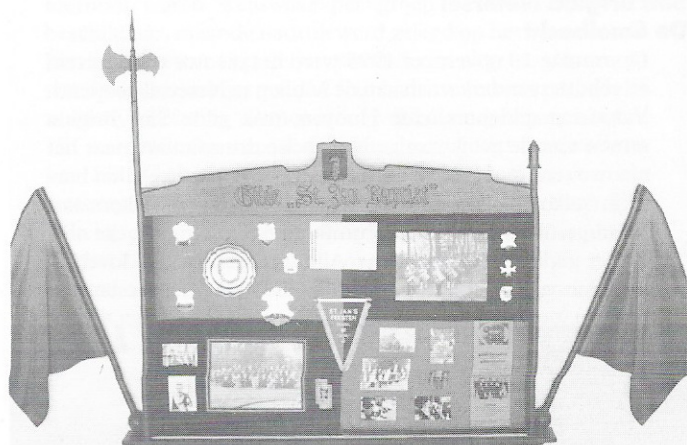
Eind 1994 werd binnen ons gilde het idee geboren om een video-film te maken over het St. Catharinagilde Tongelre. We stelden twee thema's vast die in beeld moesten worden gebracht: „Wat is het gilde? en Wat doet het gilde?”. En zoals dat vaak gaat met moeilijke klussen: je benoemt dan een werkgroep. Een viertal gildebroeders zorgde voor de bemanning en met een 'low budget' en 'veel enthousiasme' gingen we aan de slag. We zochten contact met de Eindhovense amateurcineast Harry Grijsse en met behulp van zijn adviezen stelden we een draaiboek in hoofdlijnen vast. De gebruikelijke activiteiten van 1995 zouden norm zijn om in beeld te brengen 'wat een gilde doet'. De vraag: „Wat is een gilde?” was veel moeilijker te concretiseren. We besloten om aan de hand van het archief de historie in beeld te brengen. Peter Bakermans zorgde voor het eigenlijke script. Met het vastleggen van de laatste activiteit, de teerdag van 25 november, was het ruwe materiaal compleet en kon het monteren beginnen. Medio januari presenteerde Harry Grijsse zijn concept-versie. De werkgroep keek vervolgens met zeer kritische ogen naar het produkt en na het aanbrengen van enkele wijzigingen, werd tenslotte de definitieve versie vastgesteld. Op donderdag 15 februari jl. vond voor alle leden en voor genodigden de première plaats in het Centrum voor de Kunsten te Eindhoven.

De film duurt 35 minuten en is in feite een 'tijdloos' document over ons gilde. Belangstellenden kunnen tegen betaling van f 25,- een kopie bestellen. Informatie: Jan van der Heijden tel.: (040) 242 39 84.

Viering 25-jarig jubileum van het gilde St. Jan Baptist te Duizel.

Het gilde St. Jan Baptist uit Duizel vierde op 5 januari jl. het feit dat het 25 jaar geleden was dat het oude gilde, daterend van 19 mei 1615, weer werd heringericht, na 59 jaar niet meer actief te zijn geweest.

Voor deze gelegenheid werd door de gildekoning een vitrinekast ontworpen. Een zeer origineel ontwerp, uitgevoerd in donker gebeitst hardhout. Aan de linkerzijde bevindt zich een afbeelding van de hoofdmanspiek en ter rechterzijde een

dekenstok, beide zoals deze in het Duizelse schuttersgilde worden gebruikt. Het geheel wordt aan weerszijden geflankeerd door zwaaijendels in 'presentatie-houding'. De kast, een mooie aanwinst voor het gilde, krijgt een plaats in het Duizelse dorps huis 'de Smis'. Het doel hiervan is om de activiteiten van het gilde meer onder de aandacht van de mensen te brengen. In de kast worden foto's, attributen, gewonnen zilverprijzen en documenten tentoongesteld. Daarnaast kan actuele informatie gegeven worden.

Op de feestavond van 5 januari jl., ter gelegenheid van het jubileum, werd de kast officieel onthuld. Ook werd in het kader van het jubileum op zondag 7 januari een tentoonstelling gehouden in de grote zaal van dorps huis 'de Smis'. Eveneens was er op deze tentoonstelling documentatie te zien van Driek Wintermans over de geschiedenis van Duizel en de Kempen.

Verder werden er doorlopende filmopnamen getoond van de Kringgildedag 1976 en 1990 te Duizel.

Vuur, eierkoeken en chocolademelk

Op zaterdag 11 november, de naamdag van Sint Martinus, brandde het Sint Maartensvuur weer in Waalre.

Zo'n 700 man begeleidden de gilden uit Waalre en Dommen met veelal zelfgemaakte lampionnen. Bij het vuur werden demonstraties vendelen en trommen gegeven en de Martinus-legende uitgebeeld. Aan de kinderen werden 600 eierkoeken uitgedeeld en na afloop was er voor iedereen in gemeenschapshuis Het Klooster warme chocolademelk en een gezellig samenzijn.

Patroonsdag in Waalre

De naamdagen van Willibrordus en Martinus liggen zo dicht bij elkaar, dat de beide Waalrese gilden met die patroons de laatste 15 jaar hun patroonsdag vierten met een gezamenlijke gildemis.

Eendrachtig halen de gilden vervolgens pastoor-deken J. Stroombergen af bij de pastorie, waarna de optocht de kerk binnengaat. Na de plechtige gildemis, het hernieuwen van de eed van trouw aan het kerkelijk en wereldlijk gezag en de gebruikelijke demonstraties zet elk gilde de festiviteiten voort in het eigen gildehuis. Dat wel.

Nieuw standaardvaandel voor Sint Jorisgilde

Nieuw standaardvaandel
Sint Joris Deurne.

„Het zal toch niet waar zijn.” Dat zei hoofdman Hubert Engelen zaterdag 2 september, toen hij door het Sint Jorisgilde werd gehuldigd als robijnen gildebroeder. De leden van het gilde hadden namelijk een nieuw standaardvaandel laten maken en daar had hij niet op gerekend. Het nieuwe vaandel werd geschilderd door Henk van de Munckhof, de vader van een gildezuster. de bijbehorend stok werd aangeboden door beschermheer Martin van Doorne en vervaardigd door Jan van Hoof. Tijdens de receptie ontving de jubilaris de eremedaille in zilver, verbonden aan de orde van Oranje Nassau. Van het gilde kreeg hij een herinneringsschild. Op de najaarsvergadering van kring Peelland heeft hij een zilveren draagspeld ontvangen bij zijn afscheid als voorzitter van de Studie-, Archief en Tentoonstellingscommissie. Hij was een van de oprichters van deze commissie.

Kringgildefeest in voorbereiding

Het gilde Sint Antonius Abt Mierlo-Hout is druk doende met de voorbereidingen voor het kringgildefeest op zondag 19 mei. In de Helmondse wijk zullen zich tijdens de optocht zo'n dertig gilden uit de kring Peelland aan het publiek presenteren. Eveneens zullen enkele gastgilden aanwezig zijn. De optocht wordt uiteraard voorafgegaan door een eucharistieviering, het aanbieden van de erewijn en een gezellige koffietafel. Traditioneel behoren het slangendefilé, de massale opmars en het afleggen van de eed van trouw tot de activiteiten. De wedstrijden vendelen, trommen, standaarddrijven en schieten staan 's middags op het programma. Het complete weekend van 18 en 19 mei staat in het teken van het gildefeest. Een feestavond, een kindermiddag en een ouderenmiddag completeren het programma. Het gildeterrein is te vinden op de voetbalvelden aan de Heeklaan.

Geslaagde teerdag

Twee gildebroeders van gilde Sint Antonius Abt Lierop zijn tijdens de jaarvergadering gehuldigd. Jan van de Ven werd door hoofdman Mies Sijbers onderscheiden met het gouden gildespeld in verband met zijn vijftig-jarig lidmaatschap. Voor Jan Kanters, een kwart eeuw lid, was er eenzelfde speld in zilver. De jaarvergadering was één van de vier onderdelen van de teerdag, de patroonsdag van Sint Antonius Abt (17 januari). De onderdelen die ook op zaterdag 20 januari en maandag 22 januari werden afgewerkt kenden een grote belangstelling van de leden. De eucharistieviering ter intentie van de overleden gildeleden werd voorgedaan door pater Van Dalen. Er werd stilgestaan bij het overlijden in 1995 van de leden Jan van den Broek en Jan van Lieshout senior. Op het programma van de jaarvergadering in café 't Jagershuis stond ondermeer de bestuursverkiezing. Ronnie Thijs werd in de overheid herkozen. Als opvolger van Piet Verberne (Gzn) werd Gerrit Verberne (Hzn) gekozen. Het voorstel van de overheid om een nieuw standaardvaandel te laten vervaardigen werd unaniem goedgekeurd. De aanpassing van het reglement uitvaartdienst en begravenis of crematie van de gildeleden kende eveneens de instemming van de aanwezigen. Na het vaststellen van het jaarprogramma werd de vergade-

ring traditiegetrouw afgesloten met erwtensoep. De goed bezochte teeravond in zaal Van Oosterhout werd voorafgegaan door de van oudsher gebruikelijke koffietafel. Daarna werd de avond voortgezet onder het genot van een drankje en muzikale tonen. De kaartavond tenslotte werd ook goed bezocht.

Gildezangers in Deurne

Tijdens de viering van de patroonsdag op 21 januari van gilde Sint Antonius Abt Deurne gebeurde er iets unieks. De eucharistieviering in de Willibrorduskerk in het centrum werd muzikaal opgeluisterd door een gelegenheidskoor. Een jaar eerder was er namelijk tijdens een bijeenkomst van de vier Deurnese gilden voorgesteld een gildekoor op te richten.

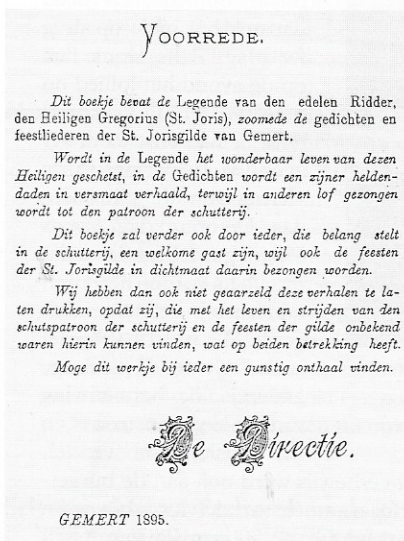
Het koor van de Deurnese gilden.

Er meldden zich spontaan twaalf zangers aan. Onder de bezielende leiding van dirigent Van Gisteren werd er wekelijks op donderdagavond gerepeteerd. In november was het koor zover dat het in de openbaarheid kon treden. Het gilde Sint Antonius Abt vroeg het koor de gezangen te verzorgen tijdens de patroonsdag. Het gezang overtrof de stoutste verwachtingen, zoals de pastoor ook opmerkte. Een goede poging om het gildewezen in deze tijd levend te houden. Na afloop werd er in het gildehuis een tweede optreden verzorgd door de koorzangers.

„Wij hadden vroeger zo'n skôn rooi buukske.”

Dat was jarenlang de opmerking van de oudste gildebroeders van het Sint Jorisgilde Gemert als de 'schutslieiden' ter sprake kwamen. In een Vlaams liederenboek van rond 1910 werd enkele jaren geleden de tekst en melodie aangetroffen van het kermislied over het koningschap van Paulus Spillaert.

Een lied daterend uit 1772. Ondanks ijverig speurwerk bleek het 'skôn rooi buukske' nergens meer te vinden. Maar gildebroeder Graard van Erp kwam onverwacht toch nog op het goede spoor. Als lid van de ex-prinsensoos van de Gemertse Drumknauwers had hij aan de Veghelse carnavalsvereniging kostuums uitgeleend. Netjes gestoomd werden ze weer afgeleverd. Al pratende over het

De voorrede

'Gimmert' van vroeger vertelde de man van de stomerij dat zijn schoonmoeder nog een keurig gekaft oud boekje van het

Gemertse gilde had. Het 'skôn rooi buukske' was daarmee terecht. Precies een eeuw nadat het gedrukt was. De hierbij afgedrukte voorrede toont in welke stijlvolle bewoordingen men destijds de plaatselijke gemeenschap benaderde.

Gildeboek verkrijgbaar

'De waarden van het gildewezen beleven en bewaren. Gilden Peelland 1985-1995'

Onder deze titel verscheen in het voorjaar van '95 het gildeboek ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van de kring Peelland. Tien jaar eerder werd het boek '50 Jaar gilden in Peelland' uitgebracht in het kader van het gouden jubileum. Het vervolg op dit boekwerk geeft een overzichtelijk beeld van de periode van tien jaar. Bij het tot stand komen van het boekwerk heeft de Studie-, Archief- en Tentoonstellingscommissie een belangrijke rol gespeeld. Zij benaderden de correspondent van de Gildetrom Rien van Horik en journalist Hans van den Heuvel om de teksten te verzorgen. Het bestuur van de kring beveelt het boekwerk van harte aan bij de lezers van de Gildetrom. Ook zij die een ruime belangstelling hebben voor de gilden buiten hun eigen kring kunnen in het bezit komen van het boekwerk. Het gildeboek, voorzien van foto's en afbeeldingen, is verkrijgbaar bij alle bestuursleden van de kring Peelland voor de prijs van 25 gulden. Het is ook te bestellen door een volledig ingevulde bank of girokaart van 30 gulden (inclusief verzendkosten) te sturen naar J.F. Huijbers, Sluisweg 4, 5469 ET Keldonk.

Patroonsfeest bij de 'Grûjn' in Gemert

De voorbereiding in de vorm van de comparitie driekoningenvergadering meegerekend, duurt de viering van de feestdagen van de Heilige Antonius en Sebastiaan in Gemert vijf dagen. Dan volgt 'Mortelzondag' op de feestdag (17 januari) van Sint Antonius Abt. Hij is ook de parochiepatroon van De Mortel. Ook daar trekt het gilde op naar de kerk voor de viering van de hoogmis. Het was dit jaar voor het eerst een echte gildemis met hernieuwing van de eed van trouw en een vendelgroet. Pastoor Van der Maazen ging voor de eerste keer voor. Het feest van de parochie- en gildepatroon was voor hem aanleiding er een hoogfeest in te zien. Hij droeg daarom een wit kazuifel, dat liturgisch bij zo'n feest hoort. Na de vendelgroet aan de 85 jaar geworden eredeken Antoon Jaspers was er het Antoniusbrood. Hij was na zijn ziekte voor het eerst bij het gilde aanwezig. Het brood is een delicatess van een plaatselijke bakker, uitgevonden ter ere van de naamgever van zijn vrouw. Zoals men vroeger op zondagavond een

Het patroonsschild wordt opgespeld bij nieuwe deken Marco Opheij.

kaartje legde of gewoon maar 'buurte', zo deed dat ook het gilde op deze feestdag. Zelfs klonk laat op de avond het loflied op de H. Antonius, verklankt door de Mortelse Zondagavondband, partner in de viering van de patroonsdag. De optrekdag, tevens feestdag van Sint Sebastiaan, begon met het kapeintsontbijt en de vendelgroet. Het werd voortgezet in de kerk met de plechtige gildemis, de hernieuwing van de eed van trouw en de aansluitende vendel-

groet aan de pastor. Dat eerbewijs werd ook aan de burgerlijke overheid gebracht. Daarna nog aan de vier jubilarissen Jan van den Elsen 65 jaar, Jan Geene 50 jaar, Jan van Asseldonk 40 jaar en Gerard Krol 25 jaar lid. Zij werden daarna ook in woorden en geschenken geëerd voor hun trouw aan het gilde. Hoogtepunt van de besloten vergadering was de verkiezing van de 19-jarige Marco Opheij tot nieuwe deken

van het gilde. In de namiddag werd hij aan de fraai versierde ouderlijke woning geïnstalleerd. Zoals het hoort in samenwerking en met medewerking van de buurt. De kou tijdens de tocht werd met negentien stops wat draaglijker gemaakt met felicitaties, een hartig drankje en hapje. De oostenwind drong door het gildekostuum heen en was een ongewilde partner gedurende de dag. Een maaltijd, felicitaties voor de nieuwe deken, het gilde en de jubilarissen besloten deze dag. In de offermis voor de overledenen van het jaar en uit hoofde van een schenkingsverplichting werd nog door veel gildebroeders geofferd. De koffie in het gildehuis van het zuster-gilde en het afsluitende drankje in het eigen gildehuus besloten een rustige, maar goede viering. Dat alles 'Sint Antonius ter ere', want hij is 'onze vriend en de patroon', zo zingt de 'Grûjn Skut'.

Zijn grenzen in Gemert nog echte grenzen?

De traditie wil dat voor de gilden Gemert in tweeën is gesplitst. Men kent er een Mortels en Handels deel. Beide kerkdorpen, die van belang zijn voor het aanzeggen van de optrekdag en de keuze van een nieuwe deken. Afwisselend komt deze, in wezen een nieuwe gildebroeder, uit een van deze gebieden. De grens was vroeger gemakkelijk te bepalen. Die volgde de zogenaamde Beekse Rips welke in de Peel ontspringt en langs het kasteel naar de Aa loopt, waar deze uitmondt. In de loop van de tijd is deze loop verlegd, op enkele plaatsen verdwenen of niet meer zo duidelijk. Dat is dus aanleiding voor grensconflicten, die vooral een rol spelen bij de keuze van een nieuwe deken. Omdat een nieuwe deken een jongeman moet zijn, zo ongeveer 20 jaar oud, en bovendien uit een 'groene' familie afkomstig moet zijn, kan dat wel eens moeilijk zijn. Zeker als kandidaten wel zin hebben in deze functie, maar door studie of sport niet in staat zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Volgens de 'Karte' moet elk jaar een deken worden gekozen. Daaraan kan niet getornd worden. De eis van ongetrouwd zijn is nog niet gebroken. Over blijft om grenzen te heroverwegen, de oude rivierloop nog eens na te gaan of anders een overgangsgebied in te stellen. Daarin kan een woning afwisselend tot het ene of andere land behoren en is er altijd speelruimte. Er is misschien wel gedacht aan de Baarle-Nassauvariant, waarbij een huis of stuk grond bij het ene of andere land behoort. Al naargelang de behoefte. Zelfs kan in dat geval de voor- en achterdeur een rol spelen. Niet de mens moet de grenzen dienen. Maar deze dienen de mens. Dat is het onderliggende principe van de gekozen variant. Wellicht dat in de volgende eeuw opnieuw een vredesakkoord kan worden getekend. Nu niet over de Snelle Loop, maar over binnengemeentelijke gildegrenzen. In dit geval was de oplossing de overweging, dat als het gilde vanuit de richting De Mortel Gemert kon binnen trekken van De Mortelsgebied kan worden gesproken. Heeft de Heilige Antonius de keuzeheren in het grijze buitengebied van Gemert dit ingefluisterd? Heiligen kun je immers niet weerstaan. Zeker de Heilige Antonius niet. Maar wat als het iemand anders is geweest of dat de beide broeders alleen zichzelf hebben gehoord en door de mist elkaar niet hebben kunnen zien? Ook de voorbereiding van de keuze van een nieuwe deken blijkt mensenwerk te zijn. Er is tijdens de optrekdag veel over gesproken en zeker nog niet het laatste woord. Het Gilde van Sint Antonius en Sebastiaan Gemert heeft een nieuwe deken in de persoon van de 19-jarige Marco Opheij. Hij kan de broeders recht in de ogen zien. Hij is er niet minder om en is volgens de traditie geïnstalleerd en ingehaald. Ondanks het grensprobleem.

AANGEBODEN:

30 zeer goed bruikbare complete gildekostuums en losse onderdelen zoals pantalons en schoenen. Vergoeding in overleg. Belangstelling? Bel 0416-376520 of 0416-378089. Sint-Hubertusgilde, Drunen.

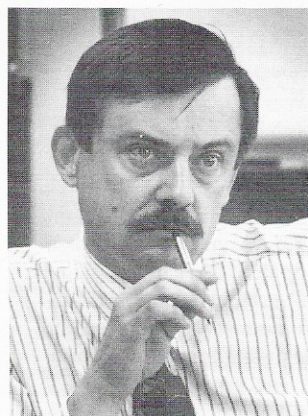
Prins van Oranje in Den Bosch

Zijne Koninklijke Hoogheid prins Willem-Alexander opende op 27 januari in het Noordbrabants Museum in Den Bosch

Prins Willem Alexander kijkt belangstellend naar de vendeliërs uit Elshout.

de tentoonstelling 'Uit Koninklijk Bezit'. Kringhoofdman Jack Goudsmits verwelkomde de prins en vroeg hem de vendelgroet door de O.L.V. Schuts uit Elshout in ontvangst te nemen. De expositie toont een selectie uit het privé-archief van de Oranjes. Tot en met 30 april zijn bezoekers welkom.

Kees van der Bruggen.

Nieuwe redacteur

Kees van der Bruggen uit Vught is de nieuwe redacteur voor De Gildetrom voor kring Maasland. Hij is sinds 1974 lid van het gilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan. Van der Bruggen (44) is thans jonge deken binnen het bestuur, een functie die hij al drie keer eerder vervulde. Van huis uit is hij journalist en heeft daarnaast ruime ervaring in het organiseren en publicitair ondersteunen van onder meer gildedagen.

Ruim baan voor standaardrijders

In de vergadering van de standaardrijderscommissie van 11 januari in Elshout is afgesproken dat op de komende kringdag in Vlijmen ruim baan gegeven wordt aan dit specifieke wedstrijdelement. Standaardrijders kunnen hun dressuurnummer zo dicht mogelijk bij het hoofdveld afwerken. Commissie-secretaris Ad Smits hoopt op een maximale opkomst. 'Dit is dé gelegenheid om op het hoofdveld onze functie als standaardrijder te tonen'.

Drie triplets per gilde

Op gildedagen mogen gilden met drie triplets aan de jeu de bouleswedstrijden meedoen. Wanneer er minder dan twintig triplets zijn, kunnen gilden een reserve-triplet inzetten. Dit is vastgesteld op de vergadering van de jeu de boulescommissie op 18 januari in Vught. Voorts is definitief vastgelegd dat uiterlijk vijftien minuten na de massale opmars en vendelgroet het aantal triplets bekend moet zijn bij de wedstrijd-leiding.

Aandacht voor Eed van Trouw

Op de jaarvergadering van de vendeliërs op 16 januari in Nuland is aandacht gevraagd voor het correct afleggen van de

Eed van Trouw door de vaandrig. Dit eerbetoon moet netjes en correct gebeuren. De commissie geeft het volgende advies: de vaandrig maakt een pas naar voren, zwaait het vaandel drie keer rechts en drie keer links boven het hoofd van degene die de Eed van Trouw in ontvangst neemt, maakt een buiging en doet een pas terug.

Schutters beloven beterschap

Bij wedstrijden is het op tijd schieten nog steeds een algemeen probleem, zo bleek op de vergadering van de schietcommissie op 25 januari in Haarsteeg. Dit geldt zowel voor het korps, de viertallen, het personeel en kampioenschieten. Afgesproken is nu, dat na twee rondes afwezigheid er uitsluiting van de wedstrijden volgt. 'Schieten en milieu' blijft een actueel onderwerp. Met verschillende gemeenten bestaan nog problemen. Dringend wordt geadviseerd in voorkomende gevallen contact te leggen met C. Sets, de voorzitter van de schietcommissie van de federatie.

Sint Joris Helvoirt massaal verslaafd aan Gildetrom

Gilde Sint-Joris uit Helvoirt is sinds afgelopen jaar massaal verslaafd aan De Gildetrom. Secretaris/penningmeester Th. van Hattum geeft tekst en uitleg: „In 1995 is besloten alle dertig leden een abonnement op De Gildetrom te bieden. Met elkaar hebben we afgesproken de contributie met een tientje per jaar te verhogen en de totale abonnementskosten via de penningmeester te voldoen. Wij vallen daardoor in het voordelige tarief van een collectief abonnement. Uit de kas leggen we een kleine bijdrage bij. Iedereen is nu van het allerlaatste gildenieuws op de hoogte en dat stimuleert”. [Red.: Goed voorbeeld doet goed volgen!]

Sint-Hubertus geeft Drunen pit

Het Sint-Hubertusgilde geeft de gemeenschap Drunen extra impulsen. Dat bleek nog eens toen beschermheer Breeveld op de statiedag van 4 november uit het jury-rapport van de gewonnen prijs 'Kern met pit' citeerde. Deze prijs van verdiensten voor het leefbaar houden van (kleine) woonomgevingen kreeg Sint-Hubertus voor de bouw van een kapel aan het Steegerf.

Vlijmense gilden schenken gemeente schildje

Vertegenwoordigers van de vijf Vlijmense gilden hebben burgemeester B. Straatsma van Vlijmen op de nieuwjaarsreceptie een schildje overhandigd voor zijn ambtsketen. Dit in het kader van de kringdag die op 2 juni door hen wordt georganiseerd. De ambtsketen van de eerste burger van Vlijmen is zo vervaardigd dat als een persoon of organisatie zich voor de gemeenschap verdienstelijk heeft gemaakt, dit tijdelijk door een speciaal schildje aan de keten kan worden uitgedragen.

Meimaand O.L.V. van Den Bosch

Ruim vijftientig gilden hebben zich gemeld om in de meimaand naar de Sint Jan in 's-Hertogenbosch te gaan om de misvieringen op te luisteren. Voor de eerste missen op zondag (07.00 uur) is er helaas weinig belangstelling. Het Sint-Catharinagilde uit Vught maakt hierop een gunstige uitzondering. Van de O.L.V. Broederschap van de St. Jan valt te vernemen dat er steeds meer pelgrims te voet naar de Zoete Moeder trekken. Ook fanfares en muziekkorpsen uit de buurt van Den Bosch ondernemen de laatste jaren een bedevaart naar Maria. In dit opzicht lijkt een traditie te herstellen. Naast de koren en de gilden komen nu ook meer verenigingen naar de kathedraal.

Schutterskamer Esch valt in de prijzen

Het Sint Willebrordusgilde uit Esch heeft op 3 november een prijs in ontvangst genomen in het kader van de wedstrijd 'Kern met pit'. Hun ingezonden project 'nieuwe schutterskamer' bleek goed voor een oorkonde en een cheque van duizend gulden. Min of meer noodgedwongen moest het gilde

buiten de bebouwde kom een nieuw onderkomen zoeken. Door eigen inzet en veel steun vanuit de plaatselijke bevolking is men er ruimschoots in geslaagd een schutshuis met schietbomen te realiseren.

Nieuw tenue in Udenhout

Als alles meezit, is het gilde Sint-Antonius - Sint-Sebastiaan uit Udenhout in augustus met het koningschieten in een nieuw tenue gestoken. Op de statiedag van 20 januari zijn de nieuwe plannen ontvouwd. Aan de hand van een proefmodel konden op- en aanmerkingen worden gemaakt. De eerste reacties zijn enthousiast.

Gildehuis als tweede thuis

Voor veel gildebroeders en -zusters is het gildehuis vaak een tweede thuis. Dat hoeft niet altijd het café te zijn, maar bijvoorbeeld ook de gildekamer, de schuilhut of het schietlokaal. Vaak worden deze onderkomens gebruikt om er iets gezelligs van te maken, met een eigen accent. Keizer Jan Klerks van het Sint-Hubertusgilde uit Drunen gaf op de statiedag van 4 november een voorbeeld. Hij verblijdde het gilde met een prachtige door zijn echtgenote Jo Klerks geknoopte hertekop. Het symbool voor dit gilde. Inmiddels prijkt deze aanwinst in het schietlokaal.

Worstebrood maakt reisje burgemeester goed

Heel even heeft het gilde Sint-Crispinus en Sint-Crispinianus uit Besoijen sip gekeken toen burgemeester Van Schaik (Waalwijk) en tevens beschermheer verstek liet gaan op de statiedag van 30 oktober. Normaal worden zij altijd door hem ontvangen. Hij was echter in het buitenland. Koffie en warm

worstebrood in de gildekamer maakten dit zoete gemis goed. Overigens heeft het gilde een geslaagde statiedag achter de rug. Centraal stond het 50-jarig lidmaatschap van Jan van Hulten. Gildeheer pastoor Van Zutphen heeft hier tijdens de mis fijntjes op ingespeeld, terwijl de familie van de heer Van Hulten van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in touw is geweest.

Jan van Hulten

Dispensatie voor neomisten

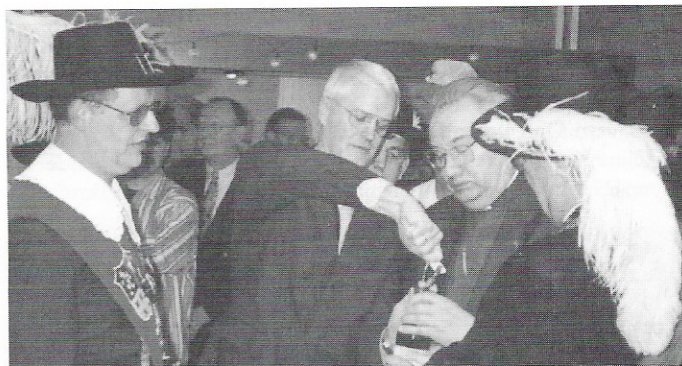
Voor zover bekend, krijgen drie gilden dispensatie voor de misviering en de optocht tijdens de kringdag Groot Vlijmen van 2 juni. Het gaat om de gilden Sint-Barbara uit Dinther en Sint-Catharina en Sint-Barbara - Sint-Sebastiaan uit Vught. In beide plaatsen dragen neomisten die dag hun eerste H. Mis op. Aan de wedstrijden mogen de gilden uit Dint-her en Vught wel meedoen.

Land van Cuijk

Geanimeerde Nieuwjaarsbijeenkomst opent gildejaar 1996 van het Groot Gaesbeeker Gilde

Op zondag 7 januari organiseerde het Groot Gaesbeeker Gilde een Nieuwjaarsbijeenkomst waarvoor dit jaar waren uitgenodigd de leden, de vrienden, adverteerders en sponsors van de gildefeesten, alsook vertegenwoordigers van de vele verenigingen waarmee in Soest wordt samengewerkt. Het jaar 1996 is voor het Soester gilde een bijzonder jaar omdat dit jaar de Vrije Gildedag van de Kring Land van Cuijk in Soest wordt georganiseerd. Dit was aanleiding om hiervoor alvast wat speciale aandacht te vragen. Daarom werd op deze middag de speciaal geselecteerde gildewijn gepresenteerd.

Het ontkurken van de gildewijn tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst.

Om de eerste flessen te ontkurken en een toast uit te brengen waren enkele speciale gasten uitgenodigd, om hieraan hun medewerking te verlenen. Naast de burgemeester van Soest, de heer J. de Widt betrof dit de voorzitter van de Kring Land van Cuijk, Baron de Weichs de Wenne als ook de hulpbischof van Utrecht, Mgr. J. de Kok. De nieuwe ouderman van het gilde, René van Hal, gaf in zijn nieuwjaarsspeech aan welke taak het gilde dit jaar te wachten staat en nodigde de aanwezigen uit, hieraan een bijdrage te leveren. Naast de Vrije Gildedag zijn er ook tal van andere nieuwe activiteiten opgenomen in het programma van de gildefeesten. Het is een aantrekkelijk programma geworden voor jong en oud. Als thema voor dit gildejaar is gekozen 'gastvrijheid', een thema dat ieder uitnodigt zijn beste beentje voor te zetten. De toast klonk luid, waarna alle speciale gasten nog eens hun bijdrage aan de feesten, c.q. het gilde onder woorden brachten. De uitdaging werd opgepakt. De Nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd in het eigen Gildehuis was zeer geslaagd en de opkomst was ondanks het gladde weer zeer groot.

De gildefeesten worden dit jaar georganiseerd in de periode zaterdag 17 tot en met maandag 26 augustus. De Vrije Gildedag vindt plaats op zondag 18 augustus. Naast de gilden uit de eigen Kring zullen ook verschillende andere gilden uit Brabant deelnemen. Ook de Schützenverein Die Grosse Westhofe uit Soest (Duitsland) zal op deze dag aanwezig zijn. Al vele jaren bestaan er tussen beide verenigingen goede contacten. Op zaterdag 31 augustus zal een tegenbezoek worden gebracht, omdat in het Duitse Soest dan een groot Schützenfest wordt georganiseerd.

Kringjaarvergadering en Jubileumviering Sint Jacobusgilde Zeeland

Eucharistieviering

Op zaterdag 27 januari om 9.00 uur verzamelden vele gildebroeders, overheids- en kringbestuursleden zich in vol ornaat bij het gildehuis van het Sint Jorisgilde Zeeland, om vandaar

in een kleurrijke stoet, voorafgegaan door de hoofdvaandels, op te trekken naar de pastorie. Hier werden monseigneur J. ter Schure, deken G. Küppers, pastoor J. Donkers en diaken H. Hoogenboom met de acolieten afgehaald om de jaarvergadering van de kring en jubileumviering van het Sint Jacobusgilde te beginnen met een plechtige eucharistieviering. Tijdens deze viering werd pastoor J. Donkers geïnstalleerd tot kringgildepriester en werd

hem het daarbij behorende gewijde insigne door de kringvoorzitter C.W.J. Baron de Weichs de Wenne omgenghen.

Dit nadat Mgr. J. ter Schure in zijn preek nog eens duidelijk het belang van de gilden binnen het Brabantse land had aangegeven. „Het blijft van groot belang dat het gilde in de huidige maatschappij, waar al zoveel tradities over boord worden gezet, zijn functie goed blijft uitvoeren”. Na de predikatie werd de ontstoken en gezegende kringgildekaars door het koningspaar van het Sint Jacobusgilde vóór op het altaar gezet. Na afloop van de eucharistieviering werden buiten, in de snerpande koude, Mgr. ter Schure en pastoor Donders overvondeld.

Huldiging

Na de vendelgroet vertrokken de gildebroeders weer richting gildehuis waar een lekker warm kopje koffie, brood met zult en warme worst op hen stond te wachten, de jaarvergadering zou worden gehouden en enige personen gehuldigd zouden worden. Allereerst werd burgemeester Kooymans van de gemeente Landerd door de staande deken van het Sint Jacobusgilde, Adriaan van de Coer, tot ere-deken van het gilde benoemd en hem de eretekens die bij deze functie horen omgehangen. De nieuwe ere-deken was dankbaar om van zo'n mooi gilde in zijn gemeente deze functie te mogen vervullen en sprak de hoop uit, zijn werk zo goed mogelijk te volbrengen. Om zijn dankbaarheid meer glans te geven bood hij

De nieuwe ere-deken.

aan het gilde de eerste officiële Landerdse gemeentevlag aan. Staande deken Adriaan v.d. Coer wees de burgemeester op het feit dat men juist in de gemeentevlag met de kleuren en het medaillon een wel héél grote overeenkomst met het hoofdvandiel van het Sint Jacobusgilde kon ontdekken. Hij bedankte de ontwerper van de Landerdse gemeentevlag hiervoor hartelijk. Vervolgens werd Baron de Weichs de Wenne in de schijnwerpers gezet. Hem werd de 'Sint Jacobusschelp' afkomstig uit Compostella omgehangen en de pelgrimsstaf met de daarbij behorende kalebas uitgereikt. Hierbij memoreerde Adriaan van de Coer aan het feit dat juist deze man het Sint Jacobusgilde zo gesteund had en dat zonder zijn toedoen er in Zeeland waarschijnlijk nooit meer een gilde geweest zou zijn.

Jaarvergadering

Terwijl de aanwezige gildebroeders onder het genot van hun kopje koffie, hun ervaringen van het afgelopen jaar uitwisselden, nam het kringbestuur plaats achter de 'groene' tafel. De voorzitter opende de vergadering met gebed en ging nogmaals in op de aanstelling van pastoor Donders tot kringgilddepriester en bedankte Mgr. ter Schure voor zijn woorden waarin hij de positieve positie van het gilde in onze samenleving nogmaals benadrukte. De zin „Verricht uw werk welgemeend voor de Heer en de mensen” maakte dit naar zijn mening het beste duidelijk. Tijdens de vergadering kwam de positie van de vrouw binnen het gilde meerdere malen naar voren. Deze discussie moet volgens de voorzitter eerst binnen de diverse gilden gevoerd worden en van daaruit kan men een positie binnen de kring innemen. Tevens werden de data

voor de gildefeesten vastgesteld. Het verplichte gildefeest zal op 2 juni plaatsvinden in Sambeek en het vrije gildefeest wordt door Soest georganiseerd op 18 augustus. De provincie Noord Brabant zal dit haar 200-jarig bestaan vieren en de voorzitter hoopt dat de gilden een positieve reactie aan de provincie willen geven als zij voor de één of andere activiteit gevraagd worden. Dit is het gilde aan haar stand ten opzichte van de provincie verplicht. De diverse commissies deden nog verslag van hun activiteiten in het afgelopen jaar, en verschillende gilden maakten gretig gebruik van de rondvraag.

Receptie

Voordat de gildebroeders huiswaarts keerden werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om na afloop van de jaarvergadering de geplande receptie bij gelegenheid van het zilveren jubileum van de heroprichting van het Sint Jacobusgilde en de tentoonstelling over het gilde te bezoeken.

Viering 25 jaar heropleving Sint Jacobusgilde Zeeland

Op zondagochtend 28 januari om 9.00 uur kwamen de gildebroeders van het Sint Jacobusgilde weer in het gildehuis tezamen om hun 25-jarig heroplevingsfeest te vieren. De dag begon met een eucharistieviering in de parochiekerk van de Heilige Jacobus de Meerdere. Door pastoor/gildeheer Küppers werd stilgestaan bij oud-pastoor Van Oers, mede verantwoordelijk voor de heropleving van het Sint Jacobusgilde en de overleden gildebroeders en -zusters. Tevens waren de gedachten bij de gildebroeders Antoon Jacobs en Albert de Groot die deze dagen wegens hun ziekte niet konden meemaken.

Huldiging jubilarissen

Na afloop van de mis werd er koffie met gebak geserveerd in het gildehuis. Hier kon de ere-deken burgemeester Kooymans zijn eerste taak in zijn nieuwe functie vervullen, namelijk het huldigen van de 15 jubilarissen die vanaf het eerste moment van de heropleving nog steeds lid zijn van het Sint Jacobusgilde. Als eerste werd Adriaan v.d. Coer, één van de heroprichters en de huidige staande deken gehuldigd. Hem werd de zilveren schelp voor 25-jaar lidmaatschap overhandigd met de daarbij behorende oorkonde. Daarna was de beurt aan Jan van Dongen (schutter). Deze man neemt een speciale plaats in binnen het gilde. Hij was 24 jaar bestuurslid waarvan 22 jaar secretaris. Sinds 1994 is Jan samen met zijn vrouw Marie beschermheer en beschermvrouwe. Ook aan de huidige koning Wim Jans werd de schelp met oorkonde uitgereikt, evenals aan Wim Boeyen, die altijd bestuurslid is geweest maar deze functie om gezondheidsredenen op moest geven. Hij werd tevens benoemd tot ere-lid. Cees Bongers die al 25 jaar de functie van commandant vervult en geruime tijd een bestuursfunctie vervuld heeft kreeg naast de zilveren schelp zijn schelpschild terug met daarin de gravure van 25 jaar commandant. En om de commandant nog meer tot zijn recht te laten komen werd het fluitje vervangen door een originele hoorn uit Compostella.

Na enige oefening om aan de klank gewend te raken werden de volgende jubilarissen gehuldigd. Dat waren Diny de Groot-Cremers voor haar man Albert de Groot die helaas in het ziekenhuis ligt. Albert is geruime tijd bestuurslid en sinds 1994 secretaris, Harry van Deyne bestuurslid, vaandrig en penningmeester, Jan Strik, bestuurslid, Henk Bongers, al 25 jaar vendelier, de gildebode Theo v.d. Coer, voor zijn dagelijks inzet van deze taak. Aan de schutters Cees Jans en Wim Koenen en de gildebroeders Antoon Jacobs, Has van Beusekom en Jan Broere, allen verdienstelijke gildebroeders, die 25 jaar aan het gilde verbonden zijn, werd eveneens de zilveren schelp uitgereikt. Natuurlijk was er voor al de aanwezige dames van de jubilarissen een prachtig boeket. Gildebroeder Wim Boeyen bedankte het gehele gilde voor het feit dat hij tot erelid was benoemd, en blij te zijn om op deze manier nog eens extra in het zonnetje gezet te worden. Commandant

Cees Bongers las een aangrijpende brief voor van gildebroeder Albert de Groot, die ondanks zijn ziekte toch op deze manier op deze dag bij ons aanwezig wilde zijn. Jan van Dongen verraste iedereen door het woord te vragen, iets wat hij nog zelden of nooit gedaan heeft. Hij wenste héél in het bijzonder Adriaan v.d. Coer te bedanken die zoveel voor het Zeelandse gilde betekent heeft. En zoals Jan dan zegt: „Hier is een eeuwig durende vriendschap uit ontstaan”. Hij bood namens het gilde Adriaan een glasgravure aan van het logo van het Sint Jacobusgilde. Hij was natuurlijk niet de laatste spreker, want dat is bijna gewoontegetrouw Adriaan van de Coer zelf. Als staande deken had hij namelijk nog één taak en dat was het omhangen van de bestuursschelp voor het 10 jaar bestuurslid van Gerrit de Louw. Dit was voor Gerrit een volslagen verrassing. Tenslotte bood Adriaan het gilde een zilveren koningsbeker met de daarbij behorende 12 overheidsbekers aan. Een waarlijk schitterend cadeau waarmee Adriaan wilde onderstrepen dat hij al die jaren op de gildebroeders en -zusters heeft kunnen rekenen.

Receptie en feestavond

Na dit gebeuren kon direct met de receptie worden begonnen en kon men de tentoonstelling bezoeken, die een goed beeld gaf van de rijke traditie van het gilde. Van de receptie werd door velen gebruik gemaakt. Zo was daar zuster Ardinia, voormalig directrice van Compostella. In 1971 tijdens de heropleving was zij de gastvrouw voor het Sint Jacobusgilde, en Willy v.d. Wijgert, hoofdman van het gilde van Heeswijk, die de eerste gildebroeders van het Sint Jacobusgilde het vendelen leerde. Tot slot kwam de hofkapel met de Raad van Elf van de Smouskes de receptie een waardige afsluiting geven. 's Avonds werd het feest voortgezet met een diner en een gezellig samenzijn van de gildebroeders en -zusters dat opgeleust werd door de conferencier en gildebroeder Henk Habraken. Hij zette vele gildebroeders op een ludieke en sportieve manier apart in de schijnwerpers. Toen iedereen huiswaarts trok, kon het Zeelandse gilde Sint Jacobus terug zien op twee bijzonder geslaagde dagen.

Sint Antonius Abt-gilde Blitterswijk Meiboom

Op koninginnedag 1995 werd wederom de meiboom geplaatst, als teken van nieuw leven. Aangezien er dan voor het gildewezen een nieuw seizoen begint, wordt deze sinds 1989 weer traditioneel geplant in het Blitterswijkse. Na dit ceremonieel gebeuren volgt aansluitend de kinderspellenmiddag, georganiseerd door het oudercomité met medewerking van fanfare en drumband 'Moed & IJver'. De meiboom siert de hele meimaand het fraaie dorpsplein in Blitterswijk, iets wat vroeger in iedere stad en dorp gebeurde.

Bevrijding

Op 5 mei werd in een eenvoudige maar sfeervolle herdenkingsplechtigheid de bevrijding gevierd. Na een stijlvolle H. Mis vond op het dorpsplein een grootse manifestatie plaats, waaraan alle verenigingen, zoals fanfare, scouting, gilde en de K.B.O. met een dansgroep meededen, waarbij de 94-jarige Annie Creemers door haar inbreng tijdens het dansen het meeste opviel. Het gilde sloot af met een vendelhulde.

Vandalisme in Blitterswijk

Direct na de carnaval 1995 werd het gilde geconfronteerd met het feit dat de caravan die als onderkomen diende op het schietterrein totaal in elkaar geslagen was. In verband met de hoge waterstanden in de winter wordt deze elk jaar op een afgesloten fabrieksterrein geplaatst. Aangezien herstel onmogelijk is, is het gilde hierdoor zwaar gedupeerd. Door toedoen van twee jeugdleden konden de jonge vandalen worden opgespoord en de verzekering van een van de ouderparen worden ingeschakeld. Men heeft daar geen nieuw onderkomen mee, maar transportbedrijf Leenert uit Broekhuizen-

vorst stelde een container ter beschikking, zodat het gilde voorlopig vooruit kon. Uiteindelijk kon het een oude mobiele directiewagen op de kop tikken. Die werd met veel fantasie en een bescheiden begroting opgeknapt. Vijf personen werkten er vijf weken intensief aan. Op 17 juni werd hij verplaatst naar het schietterrein en daags daarna bij het koningschieten officieel in gebruik genomen.

Winteractiviteiten

Traditiegetrouw organiseerde het Sint Antoniusgilde Blitterswijk in het voorbije jaar ten behoeve van de kas toepwedstrijden in de plaatselijke café's. Een drietal gildebroeders organiseerde voor 29 december een dropping voor alle leden met aanhang. Aan de overzijde van de Maas, in Well, werd men gedropt. Daar werd ook de erwtensoep genuttigd. De grote deelname stimuleert de jongere gildebroeders, dit ook volgende jaren weer op te zetten.

Nieuwe eigenaar Gildehuis

Door het overlijden van gildezuster en erelid mevrouw Verbaarschot-Reynen kwam café en sinds jaar en dag gildehuis 't Veerhuis door verkoop in handen van een nieuwe eigenaar.

Vandalisme in Blitterswijk?

Daar het gebouw toe was aan groot onderhoud en vernieuwingen, deed de nieuwe eigenaar (tevens gildebrouder en beschermheer van de fanfare) een beroep op het gilde en de plaatselijke fanfare om een aanvang te maken met de sloop van het dak. De opbrengst ervan komt ten goede aan de kas van beide verenigingen. Aangezien het gilde beschikt over een aantal experts op dit gebied, werden goede afspraken gemaakt en werden de werkzaamheden op de laatste drie zaterdagen van 1995 en de eerste van 1996 zeer voortvarend en met grote inzet van beide verenigingen verricht. De 'vakmensen' besteedden er nog menig uurtje extra aan, en wat nu rest is een skelet aan de boorden van de Maas. Had 'Tante Jet' dit nog een mee mogen maken! Voor Blitterswijk is het goed dat dit pand behouden blijft, maar vooral hopen velen, dat het in dezelfde stijl ook als gildehuis behouden kan worden.

Koppermaandag

Op maandag 22 januari werd de jaarlijkse 'koppermaandag' gehouden in café Bos. Door de overheid wordt dan een Duits broodbuffet aangeboden. Dit is elk jaar een uniek gebeuren, gezien het feit dat leden én niet-leden deze avond bezoeken, waarop tevens bezichtiging van het gilde-archief mogelijk is. Dit wordt voortreffelijk samengesteld en bijgehouden door de eigen archivaris Piet Hofmans die ook het jaarverslag uitwerkt.

Jaarvergadering

Op dinsdag 23 januari was de jaarlijkse teerdag annex jaarvergadering in Blitterswijk ter ere van de patroonheilige Sint Antonius Abt. Deze mooie dag begon met een H.Mis, voorgedaan door gildepriester J. Holtus. Aansluitend werd een bezoek gebracht aan het Sint Tunniskapelletje, met een moment van bezinning en de traditionele offergave voor een gunstig gildejaar.

Na de rijk gevulde koffietafel met worst, verzorgd door de vrouwen van de gildebrouders, volgde de jaarvergadering, voorgezeten door eerste gildemeester Jan Franssen. Deze memoreerde in zijn openingswoord een in alle opzichten indrukkend jaar. Bij de bestuursverkiezing werden alle zittende leden herkozen. Tevens werd op deze dag gildelid Hennie Vissers geëerd met zijn 25-jarig jubileum, waarbij hem de zilveren speld werd aangeboden door koning Pascal Franssen. Hennie werd de eerste koning na het ontwaken van het gilde begin jaren '70.

Tijdens dat koningschap schonk hij het eerste geweer, dat - naar later bleek - de eerste aanzet was voor het eigen schietterrein 'De Mars'. De dag werd afgesloten met een diner met gezellig samenzijn.

Baronie en Markiezaat

Opening Manifestatie 'Brabant 200'

Op 1 januari 1796 vond de eerste vergadering plaats van de gekozen vertegenwoordiging van Bataafs Brabant, daarmee kreeg het grondgebied, wat nu Noord Brabant heet, voor het eerst een zelfstandig gekozen bestuur. Om dit historische feit te herdenken waren op 5 januari circa 1200 gasten, waaronder vele prominenten en het federatiebestuur van de Noordbrabantse gilden, aanwezig in de Grote of Lieve Vrouwe Kerk in Breda voor een grote receptie, aangeboden door de Provincie Noord Brabant, bij gelegenheid van de opening van de festiviteiten rond 'Brabant 200' en de presentatie van de Brabantse munt de 'Poffert'. Deze 'poffert' was op 4 januari geslagen bij de Nederlandse Munt te Utrecht ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Provincie Noord Brabant. De receptie werd besloten met het zingen van het Brabantse volkslied en er kwam een einde aan een grandioze middag waaraan de Brabantse gilden, vooral die uit de Kring

Baronie en Markiezaat, een belangrijk aandeel hadden door het een en ander trossend aan elkaar te smeden.

Zomer 1995

Toen Mgr. M. Muskens zich onder de koepel van de Raamdonkse Sint Bavokerk posteerde teneinde de overweging te houden in de plechtige Eucharistieviering bij gelegenheid van de kringgildedag te Raamsdonk, op zondag 18 juni, speelde plotseling het zonlicht door de gebrandschilderde ramen. Daarmee kwam een einde aan een natte sombere periode en begon in feite die lange, warme zomer van 1995 en vooral ook de zekerheid dat de gildedag 1995 niet in het honderd zou lopen. Het Raamdonkse Sint Bavogilde was de eer te beurt gevallen de jaarlijkse kringdag van de Kring Baronie en Markiezaat te mogen organiseren. Voor een pas heropgericht gilde, 8 jaar geleden, was dat een hele klus. Dat ze daarin geslaagd zijn danken ze vooral aan de goede begeleiding vanuit het kringbestuur, de bereidheid van gildebrouders uit andere gilden hen met raad en daad bij te staan, de hulp van de verenigingen uit Raamsdonk en niet te vergeten de geweldige inzet van de eigen gildebrouders. Toch was het natuurlijk het goede weer dat luister gaf aan een manifestatie zoals Raamsdonk in geen mensenheugenis heeft meegemaakt en die binnen de dorpsgemeenschap, bij jong en oud, diepe indruk gemaakt heeft. Qua opzet was voor een bescheiden gildedag gekozen zodat de intimiteit duidelijk tot verbodering kon komen. Ook over publieke belangstelling, ondanks 'vaderdag' mocht men niet klagen en kon men er niet genoeg van krijgen. Terugkijkend is het voor de Raamdonkse gemeenschap een geweldige happening geweest, een kleurrijk feestje met zeer vele hoogtepunten, werkelijk een onvergetelijk gebeuren. Het Sint Bavogilde dankt dan ook iedereen voor hun tomeloze inzet. ■

WELK GILDE MIST EEN ZILVEREN PRIJSSCHILD?

Dit is een vraag die een aantal mensen van het Budelse St. Jorisgilde alweer enige tijd bezig houdt. Zij hebben getracht, inmiddels al weer enkele jaren geleden, er een antwoord op te vinden maar zijn daar toen niet in geslaagd. Het schild is weer in de kast terecht gekomen maar de vraag blijft natuurlijk: „Waar hoort het thuis?”. Het gaat om een schildje van 10 cm hoogte en 8 cm breed. Het schild is voorzien van een gegraveerde sierrand.

De tekst op het schild luidt:

LANDJUWEEL. BEUGEN 1958.

L. KONINGS 86 JAAR OUDSTE G.BR. 1E PR.

Volgens het aangetroffen meesterschild is dit schild afkomstig van Van Hout Ververgaard bv Eindhoven.

Het is al vele jaren geleden op de een of andere wijze tussen de schilden van het Budelse St. Jorisgilde terecht gekomen. Echter ons gilde heeft nooit een gildebrouder met de naam Konings onder haar leden gehad en ook het Landjuweel Beugen zegt ook onze oudere leden niets. Het St. Jorisgilde Budel staat open voor aanwijzingen om het schildje daar te krijgen waar het thuis hoort. Reacties bij het St. Jorisgilde Budel, Deken-schrijver Martin Horst, Broekkant 72, 6021 CV Budel, tel: 0495 - 591584.

van berkel b.v.

loodgieter
installateur

postbus 269, 5050 ag goirle, (013) 534 24 45

*Nieuwe voorzitter kring
Maasland, Jack Goudsmits:*

VROUWEN MOETEN BINNEN HET GILDE KUNNEN FUNCTIONEREN

Jack Goudsmits is in november Henk Eijkemans opgevolgd als hoofdman van kring Maasland. Goudsmits wil de klus afmaken waarin zijn voorganger niet is geslaagd, namelijk "vrouwen de kans geven om binnen het gilde goed te functioneren. Ook op wedstrijden". Voorslagnog wil de nieuwe hoofdman behoedzaam te werk gaan. "Het moet niet een kwestie worden van 21 stemmen vóór en 19 tegen".

door Kees van der Bruggen

"EEN GILDE KUN JE NIET KOPEN"

Met genoegen kijkt Henk Eijkemans (78) terug op acht jaar hoofdmanschap van kring Maasland. Ook de achterban is tevreden over zijn functioneren. Niet voor niets is hij op de algemene ledenvergadering benoemd tot ere-hoofdman. Naast een oorkonde kreeg hij een zilveren ereteken. Opvolger van Eijkemans is de 39-jarige Jack Goudsmits. Reden voor een interview met de gaande en de komende hoofdman.

Portret ere-hoofdman Maasland
Naam: H.L.P. Eijkemans
Roepnaam: Henk
Leeftijd: 78
Gilde: Sint-Anthonius - Sint-Barbara
Plaats: Sint Michielsgestel
Functie: gildebroeder, ere-lid

De komende en de gaande hoofdman van kring Maasland. Jack Goudsmits (l) en Henk Eijkemans: "Vastbesloten tradities, zoals broederschap en trouw, hoog in het vaandel te houden".

Groei kring

Gevraagd naar zijn wapenfeiten als kringhoofdman blijft Eijkemans bescheiden. „Het mooiste van de gilden vind ik dat het onderling goed accordeert. Praktisch nergens kom je zo'n unieke band tussen boeren, burgers en buitenlui tegen. Het hoogtepunt vind ik altijd de jaarlijkse kringdag, dan zijn alle gildebroeders bij elkaar". Imponerend noemt hij ook de gildereizen naar Rome en Lourdes. Het belangrijkste wapenfeit vind hij de groei van de kring. „Het aantal aangesloten gilden is uitgebreid. Enerzijds door heroprichting, zoals Nistelrode en Den Bosch, anderzijds doordat ze totaal nieuw zijn".

Klus niet afgemaakt

Eén klus heeft de oud-hoofdman niet afgemaakt: het bepalen van de plaats van de vrouw binnen de kring. In het bijzonder bij wedstrijden. Een voorstel in die richting haalde het niet op de algemene ledenvergadering. Eijkemans: „De vrouw hoort niet in de traditie van het gilde. Ze mogen gerust lid zijn, maar niet meedoen aan de wedstrijden. De mannen mogen ook gerust alleen op stap gaan. Dat doen vrouwen ook. Kijk maar naar de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen. Die heeft ook geen mannen als lid. Dat is mijn mening".

Consensus bereiken

Zijn opvolger, Jack Goudsmits, denkt hierover genuanceerder: „Op enig moment moeten vrouwen ook aan wedstrijden kunnen deelnemen. Waarom zijn ze wel welkom in de optocht en niet op het wedstrijdterrein? Belangrijk is echter, dat de acceptatie van de vrouw als wedstrijdpartner door alle gilden gedragen wordt. Een substantieel deel van onze aangesloten leden heeft er geen moeite mee. Maar er is geen consensus. De gedachte over de rol van de vrouw binnen de gilden moet nog verder groeien. Principiële verschillen moeten worden weggenomen. Het mag nooit een kwestie worden van eenëntwintig stemmen voor en negentien tegen. Of andersom. We moeten er met alle veertig gilden over eens zijn".

Zeven jaar

Tussen de regels door laat Goudsmits blijken voorstander te

zijn van een geankerde rol van de vrouw binnen de gilden. „Al zal dat niet door mij of iemand anders van de overheid worden geforceerd. Dat past niet in de gildcultuur”. De nieuwe hoofdman wil weinig kwijt over het tijdspad wat hij denkt te moeten gaan. Na enig aandringen: „ik verwacht tussen nu en zeven jaar”.

Vergrijzing

Menig gilde binnen de kring is bezorgd over de vergrijzing van de bevolking. Dit geeft ook consequenties voor het ledenbestand. Eijkemans: „Ik kijk er tegenaan zoals iedereen er tegenaan kijkt, ofschoon het voor wat betreft de gilden van plaats tot plaats verschilt. In Sint Michielsgestel vormt de nieuwe aanwas door jongeren geen probleem. De kern van het probleem ligt vaak bij de gilden zelf. Zij moeten de bevolking in de plaats voor het gildewezen enthousiasmeren. Het gilde moet door de bevolking gedragen worden. Dan gaat het balletje vanzelf rollen. Opvallend is dat zoiets vooral in de dorpen plaats vindt”.

Ook Goudsmits is niet echt bezorgd dat de vergrijzing in het gilde hard toeslaat. „We zien een natuurlijk verloop in het ledenbestand door bijvoorbeeld overlijden. Niet dat er gilden opgeheven worden. Ik ben het eens met Eijkemans dat je vooral in je eigen plaats het gilde moet promoten. Vooral bij de jeugd. Leg hun de traditionele waarden van het gilde uit. Er zijn geen sjabloons om te zeggen: dit en dat moet je doen om nieuwe leden te krijgen.

Dat moet groeien en door eigen vernuft binnen het gilde moet je campagne voeren”. Eén ding staat voor beide heren vast. Een gilde kan nooit groot worden door financiën. „De basis is dan tijdelijk. Het fundament ontbreekt. Een gilde kun je niet kopen”.

Kringdag verbeteren

Op het wensenlijstje van de nieuwe hoofdman staat de kringdag hoog genoteerd in de zin van: verbetering is noodzakelijk. „Ik vind dat de kringdag, het jaarlijkse hoogtepunt van Maasland, beter en langer bezocht moet worden. Voor veel gilden komt het erop neer dat alleen de verplichte nummers worden afgewerkt en dat men daarna direct naar huis gaat, onder het mom van 'verplichtingen elders'. Ik durf het niet te geloven dat van de duizend gildebroeders van Maasland er zeventien honderd verplichtingen elders hebben. Dat kan niet. Moge-

lijk kan een andere opzet van de kringdag een oplossing bieden”.

In dit opzicht hebben zowel Goudsmits als Eijkemans hoge verwachtingen van de komende kringdag Groot Vlijmen. Eijkemans: „De dag wordt georganiseerd door vijf gilden. In vier kerken starten we met een misviering. Vanuit de kerken gaan de gildebroeders naar een centraal punt. Direct na de ere-wijn en een lunch gaan we gezamenlijk in optocht naar het feestterrein en starten meteen de wedstrijden. Door de andere volgorde van het programma scheelt dat een uur. Op deze manier hopen we de gildebroeders strakker te binden”.

Jong bestuurslid

Door zijn benoeming tot kringhoofdman komt Goudsmits automatisch in het algemeen- en dagelijks bestuur van de federatie. Met zijn leeftijd is hij tevens de jongste in dit college. Hij ziet dat niet als belemmering: „Vanaf de eerste vergadering voel ik me er thuis. Ik ben altijd in de gilden en de mensen geïnteresseerd geweest. Bijna alle gildcongressen en bijeenkomsten heb ik bezocht en dan ontmoet je veel mensen. Hoewel, als het kan, mogen er van mij meer jongeren in het federatiebestuur”.

Hoeveel tijd hij in zijn nieuwe 'job' moet stoppen, is hem nog niet bekend. „Zeker de eerste twee jaar wil ik overal bij zijn”.

“KRINGDAGEN MOETEN BETER EN LANGER WORDEN BEZOCHT”

Nestor Eijkemans heeft in dat opzicht een goede raad: „Laat het maar gewoon op je af komen. Ook de nieuwe ontwikkelingen, maar houdt de traditie hoog. Broederschap en trouw moet je hoog in je vaandel plaatsen. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de functie van de gildenvrouw bij wedstrijden en nieuwe spellen, niet te snel accepteren. En je zeker niet van buitenaf laten beïnvloeden”.

Portret hoofdman Maasland

Naam: J.G.M. Goudsmits

Roepnaam: Jack

Leeftijd: 39

Gilde: Sint-Sebastiaan

Plaats: Oisterwijk

Functie: vendelier, deken/schrijver

NIEUWS MET NAMEN

Kwartier van Oirschot

Sint Lambertus Vessem

Tijdens de jaarlijkse teeravond van het gilde Sint Lambertus, op 21 september 1995 in de gildekamer 'de Brouwketel', zijn vijf jubilarissen gehuldigd. Jan van Riet, Louis Ansems, Frans v.d. Heijden en Sjaak Nouwens waren maar liefst zestig jaar gildebroeder. Zij ontvingen van burgemeester Jonker namens de gemeente Vessem een zilveren herinneringsschild. Hoofdman Piet van Aaken speldde de drie van vijf jubilarissen een

Sjaak Nouwens, Louis Ansems, Jan van Riet en Sjaak v.d. Heijden.

herinneringsschild namens het gilde op, terwijl deken schrijver Frans Ansems de eer te beurt viel zijn vader Louis de versierselen op te spelden. Frans v.d. Heijden moest wegens ziekte verstek laten gaan. Hem werden de herinneringsschilden later opgespeld. Sjaak v.d. Heijden werd gehuldigd met zijn veertig jarig lidmaatschap. Hem werd door kringvoorzitter Hans Schreuder de zilveren kringonderscheiding opgespeld.

Sint Joris Oostelbeers

Tijdens de jaarvergadering van 2 oktober 1995 werden drie jubilarissen gehuldigd. Jan Neggers was 50 jaar gildebroeder. Hij was koning van 1973 tot 1978, is een voorvechter van rechtvaardigheid en zijn lijfspreuk luidt „'n woord is 'n woord". Theo van Gerwen junior was 25 jaar lid van het gilde en mede-oprichter van de groep vendeliers, die inmiddels tien leden telt. Theo is dertien jaar vanuit Nuene en Gemert actief vendelier gebleven en is na zijn huldiging met een vendelgroet officieel overgedragen aan de 'rooi schut', het Sint Joris Gilde uit Gemert. Wil Schilders ook 25 jaar lid en betrokken geweest bij de oprichting van de groep vendeliers. Hij heeft vanaf 1 oktober 1993 als archivaris zitting in het bestuur. Gedurende zijn loopbaan is hij actief schutter, waarvan 11 jaar als secretaris. Kringvoorzitter Hans Schreuder preees de leden voor hun grote inzet en kracht achter het gilde en reikte de oorkonde en bijbehorende speldjes uit aan de jubilarissen. Jan Neggers verraste de

aanwezigen met een avondje vrij drinken.

Sint Willibrordus Casteren

Tijdens de receptie bij de presentatie van de nieuwe kostuums op 6 mei 1995 waren ook enkele leden van de overheid van de kring het Kwartier van Oirschot aanwezig om maar liefst vijf gildebroeders te huldigen

Van links naar rechts: Cees Klessens (40), Harrie Verbaand (40), Graard Liebrechts (40), Frans Wilborts (50) en Dries Wouters (50). Op de voorgrond hoofdman Mart v.d. Ven.

Sint Sebastiaan Westelbeers Janus Pasmans 104 en 75 jaar gildebroeder

Janus Pasmans in volle glorie.

Veel bewoners, familieleden, fotografen en andere belangstellenden hadden zich op zaterdagmorgen 20 januari 1996 verzameld in de recreatiezaal van huize Sint Joris in Middelbeers. De hoogbejaarde Janus Pasmans (104) was maar liefst 75 jaar lid van het Westelbeerse gilde Sint Sebastiaan.

Hoofdman Harrie v.d. Biggelaar overhandigde de jubilaris een presentje en liet hem zien dat het gilde als blijvende herinnering een plaatje heeft aangebracht op de door hem een tijdje geleden geschonken grote trom. Als standaardrijder heeft ouderling Pasmans zich in het verleden voor het gilde ingezet. Vol trots feliciteerde burgemeester Wijgergangs de 75 jarige gildebroeder en memoreerde de bijzondere gebeurtenis in de Beerzen. Janus zelf vond het allemaal maar heel gewoon en feliciteerde het gilde met de prachtige spulletjes. „In mijnen tijd waren het alleen voddekes en toddekes". Ook directeur Verhagen was trots op zijn oudste bewoner. In 1978 al ging Janus Pasmans in het bejaardenhuis wonen. Dit stond toen nog in Oirschot. Toen vier jaar geleden de dependance in Middelbeers geopend werd, wilde Janus terug naar zijn geboortedorp en zo gebeurde het dat hij nog op 100 jarige leeftijd ging verhuizen. Janus beschikt nog over een goede conditie en is nog goed bij de tijd. Veel van zijn mede-gil-

debroeders kent hij nog, al moet er wel eens een eerst zijn hoed afzetten.

35 Jaar hoofdman

Het gilde zal het weten, en wellicht Hoogeloon ook, als Piet van de Pas straks in juni as., na 35 jaar hoofdman van het Sint Sebastiaangilde Hoogeloon te zijn geweest, zijn functie neerlegt. Want Piet was ook nog eens 35 jaar lang penningmeester en of het niet op kon, ook nog een tijd secretaris hoewel dat schrijverschap 'maar' tien jaar heeft geduurd. En zoals dat vaak gaat met gildebroeders in hart en nieren, hij was ook nog manusje-van-alles. Natuurlijk heeft hij niet alles alleen gedaan - dat zou te veel wierook zijn - maar hoe je het ook wendt of keert, Piet en Sint Sebastiaan waren toch een soort twee-eenheid. Vandaar dat het na 6 juni anders zal zijn; anders voor het Gilde en anders voor Piet. Vanuit zijn nieuwe woonplaats Veldhoven blijft hij natuurlijk 'gewoon' lid en dat zal wennen zijn, maar misschien kan hij dan, voor het eerst in een lange reeks van jaren, 'onbezorgd' genieten van de diverse gildeactiviteiten. Want in die 35 jaar heeft hij, ondanks verschillende goede tijden, ook vele zorgen gekend. Zijn ogen glanzen als hij terugdenkt aan de gloriejaren van het gilde, de Rome-reis in 1990, de Pausmis in Den Haag en de verjaardag van de koningin en hij wordt wat stillettertjes als hij vertelt over de terugloop van het aantal leden. Ondanks het feit dat afscheid nemen pijn zal doen, staat hij er zelf volkomen achter om zich terug te trekken en om plaats te maken voor de jeugd. Dat mag dan ook, zeker als je in je 'regeerperiode' 3 burgemeesters, 4 pastoors en 19 koningen hebt meegemaakt. Op 8 juni as. biedt het gilde de man van 'geen woorden maar daden' vanaf 20.00 uur een afscheidsreceptie aan in de hallen van fa. Meulenbroeks te Hoogeloon.

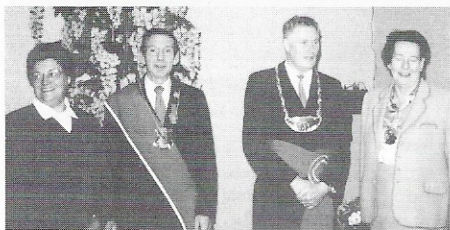

Kempenland

St. Martinusgilde Tongelre Installatie beschermvrouwe en 'n 40-jarig jubileum

Op 11 november 1995 was het voor ons gilde een bijzondere 'teerdag'. We hebben op deze dag mevr. Lijten geïnstalleerd als beschermvrouwe van het St. Martinusgilde. Jarenlang heeft zij zich zeer verdienstelijk gemaakt voor ons gilde en het bestuur en alle leden hadden besloten om haar verdiensten en de speciale band die zij met 'Martinus' heeft, te honoreren met een bijzondere onderscheiding. Mevrouw Lijten liet blijken dat zij deze benoeming bijzonder op prijs stelde. Ook werd op deze dag een heel speciale jubilaris gehuldigd: Henk van de Nobelen Sr. Henk was 40 jaar gildebroeder, 40 jaar vendelier en 27 jaar over-

heidslid (penningmeester). Onze kapitein zwaaide hem veel lof toe en onderstreepte dat met het opspelden van een zilveren schild. Henks vrouw Annie kreeg een bloemetje aangeboden en ze werd bedankt voor haar inzet voor het gilde. Tijdens het feestelijke avondmaal werd de jubilaris ook nog bedankt door kringvoorzitter Henk Luiten. Omdat hij,

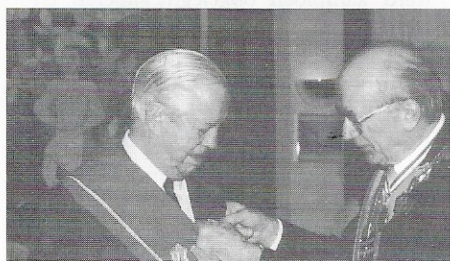

Van links naar rechts: Annie van de Nobelen, Henk van de Nobelen, Jan Schrurs en mevr. M. Lijten.

naast zijn 40-jarig lidmaatschap, ook nog 27 jaar overheidslid is geweest, kreeg Henk het 'gouden' schild van Kring Kempenland.

Sint Sebastiaan Eindhoven Gouden jubilaris

Op 21 januari, de datum van het jaarlijkse patroonsfeest, vierde Hans Mignot zijn gouden feest als Ridder van de Ridderlijke Gilde van Sint Sebastiaan Eindhoven. Na een reeks van gouden jubilea tussen 1962 en 1976 was het twintig jaar lang tamelijk rustig gebleven bij de Gilde. Slechts twee veertigjarige jubilea werden gevierd. Alle reden dus om nu weer eens de registers open te trekken. Hans Mignot maakte deel uit van de eerste lichting nieuwe Ridders van na de bevrijding. Als enige van een vijftal beginners wist hij de vijftig jaren vol te maken. Tijdens de bijeenkomst na de gebruikelijke Eucharistieviering, werd de gouden jubilaris dan ook uitgebreid

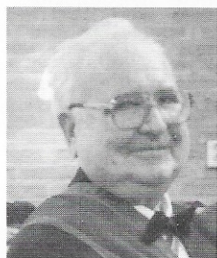
Hans Mignot.

gehuldigd door de Kapitein. Hij memoreerde met name de vele malen dat de jubilaris zich tot koning schoot, in de jaren 1952 - 1954 - 1958 en 1984, helaas zonder het behalen van de Keizerstitel. Als huldeblijk werd hem een oorkonde uitgereikt, vervaardigd door Karel Vermeeren, koning van het bevrijdende Catharinagilde Eindhoven Stad. Tevens werd hem het statutaire voorrecht verleend van vrij verteer en vrijstelling van het betalen van contributies en boeten. Het woord werd verder gevoerd door de

voorzitter van Kring Kempenland, Henk Luiten, die de jubilaris het Gouden Schild van Kring Kempenland opspeldde. Tijdens de jaarlijkse gildemaaltijd nadien, bood de kersverse jubilaris als dank het gilde een speciaal voor deze gelegenheid vervaardigde draagketen aan. De blij verraste Ridderschare besloot spontaan deze fraaie keten te laten dragen door het oudste lid in jaren van de Ridderlijke Gilde, in casu de schenker zelf. Jubilaris Hans Mignot kon zich dus als Serenissimus laten tooien met dit ereteken. Deze onderscheiding zij hem nog vele jaren gegund.

Drie onderscheidingen voor Heintje Janssen

Maar liefst 40 jaar gildebroeder, waarvan

Heintje Janssen.

21 jaar schatbewaarder. En daar zaten moeilijke jaren tussen ...

Heintje Janssen kan erover meepraten, maar deze keer, op 12 november, kwam hijzelf nauwelijks aan het woord. Het eigen Sint Martinusgilde uit Waalre eerde hem met de gouden speld van verdienste, de kring Kempenland met het zilveren schild en nog was het niet op: burgemeester drs. J. Berger memoreerde het actieve leven van de jubilaris en zijn verdiensten voor Waalre en het gilde, waarvoor hij hem namens Hare Majesteit de Koningin de zilveren ere-medaille mocht overhandigen in de Orde van Oranje Nassau.

Peelland

Een koning met een onbetwist record?

In september hield het gilde Sint Antonius Abt Mierlo-Hout het koningschieten. De nieuwe koning werd Harrie van de Laar (57). Na een spannende strijd schoot hij de vogel naar beneden bij het 116de schot. Liefst zesmaal eerder was hij al koning geweest. In 1978 schoot zijn vader Janus van de Laar, de toenmalige

Harrie van de Laar zevenvoudig koning.

deken-schatbewaarder, de vogel naar beneden. Dat gebeurde toen juist vóór de beurt van zoon Harrie. „Strijd is strijd. Er wordt geen keizer gemaakt op 't

Hout”, waren diens eerste woorden toen. Het keizerschap ging op deze wijze aan de neus van Harrie van de Laar voorbij. Tot 1991 werd er nog jaarlijks om de koningstitel geschoten. Nu gebeurt dat om de twee jaar. De nieuwe koning staat al zo'n dertig jaar op de ledenlijst vermeld. De overheid van het Houtse gilde heeft de indruk dat zeven keer als koning gehuldigd te zijn een unicum is. Hoofman Van Bussel uit de pastoor Elsenstraat 85 in Helmond zou graag vernemen of dit daadwerkelijk een record is.

Een lichte pijp roken

Op 7 november vond het koningschieten

Koning Willem Royackers met stenen pijp.

plaats van het Sint Willibrordusgilde Bakel. Na de eucharistieviering, voorgegaan door pastor Van Rossum uit Beek en Donk, werd de eed van trouw afgelegd. Vervolgens ging het richting Wilbertsdries. Na de vendelgroet ter plekke volgde het dankwoord van

een afgevaardigde van de Wilbertsdries. Rond het middaguur vertrok men naar het schietterrein. Daar werd koning Mies Kanters bedankt voor het koningschap en ontdaan van zijn zilver. Bij het 154ste schot haalde Willem Royackers de vogel naar beneden. Bij terugkeer in het gildehuis stond de gildehospes Hein gereed met een tinnen kom. Na het wassen van de handen kreeg hij een stenen pijp aangeboden. De kapitein stak de pijp aan, waarna de vendeliers de vendelgroet brachten. De nieuwe koning stapte over het vaandel als eerste het gildehuis binnen. Er volgde een korte vergadering. Na het diner stond de feestavond op het programma. Willem Royackers werd de nieuwe koning in een speciaal jaar voor het gilde. Het bestaat namelijk 700 jaar, wat op 30 juni gevierd wordt met een vrij gildefeest, waaraan veertig gilden deelnemen.

Een wethouder gestrikt

Velen in Noord-Brabant, maar ook daarbuiten, kennen de Gemertse wethouder Harrie Verkampen in zijn kwaliteit als actievoerder van de N.C.B. in verband met het mestprobleem. Zelfs in den Haag weet men dat hij een man met kwaliteiten is, die altijd goed beslagen ten ijs komt. In Gemert is hij ook bekend als gildebroeder van het gilde Sint Joris. Hij was zelfs in de jaren 1993-1995 hun koning. Wegens afwezigheid van de burgemeester van Gemert moest wethouder Verkampen hem vervangen toen het gilde van Sint Antonius en Sebastiaan Gemert tijdens de optrekdag van 20 januari de burgerlijke overheid kwam

eren met een vendelgroet. Vanwege het koude weer had hij een wollen sjaal hoog opgeknoopt onder zijn winterjas. Het was allemaal niet zo bijzonder. Maar dat werd het wél toen hij tijdens het aanbie-

Koning Harrie Donkers 'strikt' de groene stropdas bij wethouder Harrie Verkampen.

den van de erewijn zijn jas aanhield en de sjaal verhulde, of hij geen, dan wel een niet bij de kleur van de dag passende stropdas droeg. Na het uitbrengen van de toost op het gilde, op de goede samenwerking met het zuster-gilde en op succes bij de gezamenlijke organisatie van de viering van het 200-jarig bestaan van de provincie Noord-Brabant, konden de groene gildebroeders hun nieuwsgierigheid toch niet bedwingen. Men wilde wel eens weten wat er wel onder de wollen sjaal verborgen was. Bij de ont-knoping bleek de wethouder zonder stropdas te zijn. Hoewel hij altijd heeft volgehouden dat hij alleen voor de koningin een stropdas zou dragen. Bij het bezoek van de gildekoningin moest dat eigenlijk ook. Uit voorzorg was een (groene) stropdas meegebracht. Koning Harrie Donkers strikte deze vakkundig rond zijn nek, een wethouder waardig. Een wethouder 'gestrikt', zo kan het in de toekomst heten. Tot slot werd hij uitgenodigd vooral zo thuis te komen bij zijn vrouw en de ex-koningin van het rode Sint Jorisgilde. De reactie zal te zijner tijd worden vernomen.

Maasland

Vier nieuwe dekenen

Henk van Hemert en Jos van Gogh, Bert Lamboo en Frans Schippers, respectievelijk de twee nieuwe oude dekenen en de twee nieuwe jonge dekenen van Sint Catharina uit Vught, wacht de nobele taak de vrije gildedag in 1998 mede te organiseren. Op de teerdag van 25 november zijn zij voor twee jaar tot nieuwe bestuurders benoemd. In deze periode moet veel werk worden verzet om het zeven-eeuwen-feest te doen slagen. Dit vindt plaats op 6 september 1998.

De Oude Schuts heeft deken van eer

Bij zijn afscheid als burgemeester van Den Bosch is D. Burgers benoemd tot 'deken van eer' bij het in 1991 heropgerichte schuttersgilde De Oude Schuts.

Burgers heeft zich enorm ingezet voor dit gilde en zich met succes ingespannen om een goede financiële basis te scheppen.

Mevrouw Houben beschermvrouw

Mevrouw Monique Houben - van Lanschot, echtgenote van de Commissaris der Koningin voor de provincie Noord-Brabant, is 25 november geïnstalleerd tot beschermvrouw van Sint Catharina Vught. Zij treedt daarmee in het voetspoor van haar moeder en haar grootmoeder. Vader Bib van Lanschot, met wiens gezondheid het volgens mevr. Houben 'redelijk goed gaat', is beschermheer van het Sint-Catharinagilde.

Mevrouw Houben beschermvrouw.

Charl Bayens 'bourgondisch'

Charl Bayens van het Vughtse Sint-Catharinagilde kreeg op de statiedag van 25 november de kringonderscheiding in zilver met bourgondisch vuurslag uitgereikt door de kersverse hoofdmans van

Kringhoofdman Goudsmits feliciteert Charl Bayens met het 40-jarig jubileum.

kring Maasland, Jack Goudsmits. Bayens heeft een indrukwekkende staat van dienst binnen het gilde: veertig jaar gildebroeder, drieëntwintig jaar secretaris, waarvan zes jaar in combinatie met het rentmeesterschap, van 1964 tot 1968 koning en sinds 1980 staande deken. Momenteel is Bayens actief betrokken bij de organisatie van het 700-jarig bestaan in 1998.

Henk Eijkemans ere-hoofdman

Henk Eijkemans (78) de scheidend voorzitter van kring Maasland is op de algemene ledenvergadering van 10 november met algehele stemmen tot ere-hoofdman benoemd. Eenzelfde eretitel bekleedde de illustere Jan van de Mortel. Ere-dekenen binnen de kring zijn momenteel Joep Chappin sr. en Jan Toorians.

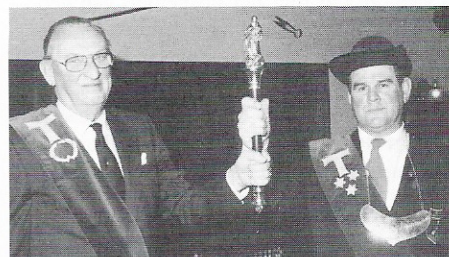

H.L.P. Eijkemans.

Nieuwe stok voor hoofdman

Sinds de teerdag van 19 januari heeft het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch een nieuwe hoofdmansstok. Het

kleinood bestaat uit een korte ebbhousten stok met erop een circa twintig cm

Oud-beschermer P. Esser (l) en hoofdman J. van Grunsven met de nieuwe gilstok.

hoog massiefzilveren replica van de patroonheilige. De onderkant wordt gevormd door drie zilveren ringen met de namen van de drie hoofdmannen sinds de heroprichting in 1951, namelijk J. Loeffen, A. van Grunsven en J. van Grunsven. Op 22 januari is de hoofdmansstok ingezegend door gildeheer Henk Groothuyse. De nieuwe aanwinst is een geschenk van oud-beschermer Paul Esser en hoofdman Jan van Grunsven en zijn vrouw Corrie. Op de teerdag werd deken-rentmeester Bert Hoefs uitgeroepen tot 'gildebroeder van het jaar'.

Vijftig jaar gildebroeder

Op 27 januari is Piet Huijsmans (87) uit Hintham van het gilde Sint-Antonius Abt feestelijk in de bloemetjes gezet. Hij was vijftig jaar lid van het gilde, waarvan 38 jaar als hoofdman en vijf jaar als ere-hoofdman.

Schutterstitels blijven in familie

De twee belangrijkste schutterstitels van het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout zijn in de familie gebleven. Dat bleek op de statiedag van 20 januari toen de schutterskampioenen 1995 werden gehuldigd. Vader Kees v.d. Voort werd kampioen opgelegd schieten en zoon Thom winnaar vrije hand. De R. Rijckerstroofe was voor Frans Vriens, de Boslusttrofee voor Nico van Assen en de J. v.d. Voortbeker ging naar Johan Vriens. Op de statiedag is ouderling Rinus Boudewijns gehuldigd vanwege zijn 25-jarig jubileum.

Zes jubilarissen in najaarszonnetje

Tijdens de teerdag van 4 november heeft

De jubilarissen van de 'Jonge Schuts van Gestel'.

het gilde Sint-Anthonius en Sint-Barbara in Sint Michielsgestel zes gildebroeders in het najaarszonnetje gezet. Zilveren jubilaris waren ere-lid Henk Eijkemans, deken-rentmeester Peter van Berkel, vendelier Gerard van Berkel en bazuinblazer en schutter Jan van Zon. Al veertig jaar actief binnen de 'Jonge Schuts van Gestel' zijn oud-vendelier Toon Sanders en hoofdman Frans Schellekens. Alle jubilarissen ontvingen een herinneringsschildje.

Bokalen-regen (1)

Het regent bokalen in schietgraag Maasland. Van wie die bokalen afkomstig zijn is niet altijd duidelijk.

Ook niet de omvang van het deelnemersparcours. De onderdelen en de moeilijkheidsgraad is evenmin duidelijk. Sint-Hubertus Drunen had het afgelopen seizoen de volgende winnaars: Bertus Klerks (2x), Gerard Klerks, Jantien de Leeuw, Frie van Oyen, Lourens v.d. Spruyt, Juut van Veggel, Theo Verhoeven en Henk v.d. Wiel.

Bokalen-regen (2)

Het regent niet alleen bokalen, maar ook trofeeën in schietgraag Maasland. Het gilde Sint-Cripinus en Sint-Crispinianus uit Besoijen heeft de volgende winnaars: Rion de Gouw, Kees van Hulten (3x) en Jeroen van Riel. Bij de verschillende onderdelen eindigden zij als eersten.

Een kwart eeuw ere-lid.

Ere-lid geëerd

Het Sint-Hubertusgilde uit Drunen heeft op de statiedag van 4 november mevrouw An Elshout gehuldigd vanwege haar 25-jarig ere-lidmaatschap.

Jos Mutsaers lost koningsschot

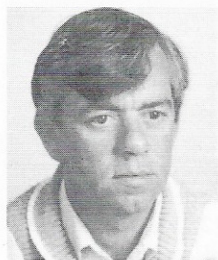

Jos Mutsaers de 28ste koning van Sint Hubertus.

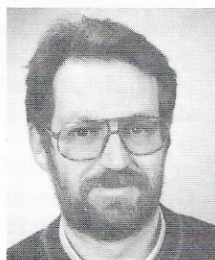
twintig schutters strenden om de titel. Op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, 26 november (Christus Koning), is de nieuwe koning aan de kerkelijke overheid voorgesteld. Naast het eigen gilde was hierbij ook het zustergilde Sint-Ambrosius aanwezig.

Verandering in tromcommissie

Op de tamboersvergadering van 8 januari in Haaren zijn veranderingen in de

W. v.d. Wiel

P.C.M. van Aabeelen.

samenstelling van de tromcommissie doorgevoerd. Wim van de Wiel van gilde Sint-Anthonius & Sint-Sebastiaan uit Haaren stelde zich niet herkiesbaar. Hij wordt opgevolgd door Piet van Aabeelen van gilde Sint-Joris uit Haaren. Samen met voorzitter Ton den Teuling zal Van Aabeelen kring Maasland vertegenwoordigen in de federatietromcommissie.

Toekomstig kasteelheer wordt beschermheer

De toekomstige bewoners van kasteel Heeswijk, H. Wijnaendts, thans ambassadeur in Frankrijk, en zijn echtgenote

W. v.d. Wijgert, zoon Alex Wijnaendts, beschermvrouwe M. Wijnaendts-van der Wijck, T. Haasen en burgemeester J. van Gorp (v.l.n.r.).

jonkvrouwe M. Wijnaendts-van der Wyck, zijn 4 november geïnstalleerd tot beschermheer en beschermvrouwe van het Sint Willibrordusgilde van Heeswijk. Op dezelfde dag is burgemeester J. van Gorp-van de Ven benoemd tot eregildevrouwe. Jo van de Rakt (28) wist op de gildedag beslag te leggen op de koningstitel. Na het 191ste schot kwam de vogel naar beneden. Het is voor de derde keer dat hij gildekoning van Sint Willibrordus is.

Basters prolongeert koningstitel

H. Basters bij gildeheer pastoor G. Stegeman.

Harrie Basters van het gilde Sint-Ambrosius uit Loon op Zand is er op 27 mei in geslaagd zijn koningstitel te prolongeren. Dit gilde schiet met de handboog en de stompe pijl. Na 348 schoten is de vogel gevallen. Basters blijft vier jaar koning.

Gouden gildebroeders

De naamdagviering van het gilde Sint-Ambrosius Loon op Zand op 26 november ging dit jaar samen met jubileumvie-

Een keer zilver en twee keer goud. Ad Dankers, Jan Toorians en Antoon van Veldhoven (v.l.n.r.).

ringen van twee gouden gildebroeders en een zilveren gildelid. Jan Toorians en Antoon van Velden werden vijftig jaar geleden geïnstalleerd en wedstrijdleader Ad Dankers was 25 jaar actief. Voor hun verdiensten kregen zij een zilveren herinneringsinsigne. De gulden gildebroeders werden door de plaatselijke wethouder Van Vugt verrast met een gemeentelijke oorkonde. In de middaguren volgde een drukke receptie met onder meer vertegenwoordigers van de federatie, kringbesturen en gilden uit Duitsland en België.

Land van Guijk

René van Hal nieuwe ouderman Groot Gaesbeeker Gilde

Oude en nieuwe ouderman.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van het Groot Gaesbeeker Gilde uit Soest op 13 december 1995 is René van Hal gekozen als opvolger van Wim van den Breemer. Wim maakt nog wel onderdeel uit van

het bestuur. De bestuurssamenstelling is daardoor niet veranderd. Tot op het moment van zijn verkiezing was René van Hal secretaris, een functie die hij meer dan 10 jaar heeft vervuld. Voor hem zelf is het een nieuwe uitdaging, alhoewel hij deze stap zelf niet voor ogen had gehad. In de Algemene Ledenvergadering werd ingestemd met het bestuursbeleid. Er waren dit keer weinig bijzondere agendapunten te bespreken. Toch was voor het afwerken van de verschillende agendapunten enkele uren nodig, omdat het bestuur van mening is dat er jaarlijks een uitgebreide gedachtenwisseling moet

plaatsvinden met de leden. Ruim 50 gildebroeders waren op deze vergadering aanwezig.

Baronie en Markiezaat

Jan Joosten proficiat

Op zaterdag 9 december hield het Sint Ambrosiusgilde uit Teteringen haar jaarlijkse teeravond in hun gildehuis 'De Dorpsherberg'. Onder de genodigden waren de beide beschermheren, pastor Verheijen en de burgemeester A van de Berg en meerdere bestuursleden van de Kring Baronie en Markiezaat. De gildebroeders hadden iets bijzonders in petto. Zij wilden hun hoofdman Jan Joosten huldigen voor zijn geweldige inzet gedurende 25 jaren en voor het feit dat hij binnenkort 65 jaar hoopt te worden. Namens de Kring Baronie en Markiezaat bedankte kringvoorzitter Arnold van de Berg Jan Joosten voor diens inzet en positieve werkzaamheden voor de kring. De vele verdiensten voor zijn Ambrosiusgilde werden duidelijk tot uiting gebracht door zoals de organisatie van de gildedagen in 1982 en 1992, de aanschaf van compleet nieuwe uniformen, de jaarmarkten die op zijn initiatief ieder jaar weer tot stand kwamen en de activiteiten rond het 220 jaar bestaan van de gemeente Teteringen. Vanwege al deze verdiensten voor het gilde werd Jan Joosten begiftigd met de kringonderscheiding van de Kring Baronie en Markiezaat. Deze onderscheiding werd de zichtbaar ontroerde Jan Joosten opgespeld door zijn vrouw Anneke. Van zijn eigen gildebroeders en -zusters werd hem een schilderij met zijn schietprestaties overhandigd. Na een zeer geslaagd koud en warm buffet kwam een eind aan deze gezellige en sfeervolle teeravond. Jan Joosten proficiat. ■

IN MEMORIAM

Kwartier van Oirschot

Sint Sebastiaansgilde Oirschot

Op 24 juni 1995 heeft het Sint Sebastiaansgilde te Oirschot met gilde-eer afscheid genomen van ere-lid Kees Smetsers (79). Kees was gildebroeder vanaf 12 september 1950, bijna 45 jaar, en ere-lid sinds 18 januari 1993. Kees werd ere-lid wegens zijn nadrukkelijke verdiensten voor het gilde. Hij heeft weliswaar nooit een bepaalde functie bekleed,

K. Smetsers.

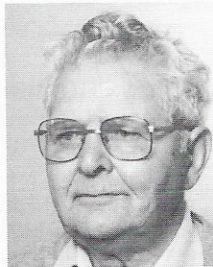
maar was gewoon gildebroeder, een die het gildewezen beleefde in al zijn facetten. Hij genoot van de bijeenkomsten, altijd opgewekt, vol humor, een ware vriend voor iedereen. Het gildevaandel werd door hem in 1988 geschonken. Kees had tien zonen, waarvan er drie zijn ideaal in het gilde voortzetten.

Sint Willibrordus Casteren

Geheel onverwacht overleed op 16 oktober 1995 Piet Dirks (72). Piet was 25 jaar

P. Dirks.

F. Wilborts.

lang een trouw gildebroeder, waarvan de afgelopen twee jaar als lid van de overheid. Altijd merkbaar aanwezig stond hij voor iedereen klaar en was bij velen graag gezien. Na een kort ziekbed overleed op 1 november 1995 Frits Wilborts (76). Hij was 50 jaar gildebroeder, waarvan al vele jaren rustend lid. De kwinkslagen van Frits zullen nog lang naklinken.

Peelland

Gilde Sint Hubertus Liessel

Willem Bots.

Op 23 januari overleed Willem Bots (66). Hij was sinds 1985 lid van verdienste van het gilde. Hij was uitvoerder en organisator van de herbouwde Sint Hubertuskapel. Bij veel markante objecten was hij door

zijn vakkennis de reparateur en bouwer. Objecten die het dorpsgezicht bepalen en bij het gilde in onderhoud en in gebruik zijn. Het oude bakhuisje uit 1818 en het vooroorlogse kruisbeeld maken hier deel van uit. Zijn overlijden is een groot verlies voor het gilde.

Gilde Sint Antonius Abt Deurne

Op 2 oktober overleed Hannes Martens (94). Al vanaf de heroprichting in 1930 was hij lid van het gilde. Ondanks zijn hoge

H. Martens.

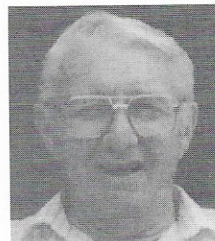
leeftijd zette hij zich geheel in voor het gilde. Eénmaal mocht hij zich op 84-jarige leeftijd tot koning laten huldigen. Bij zijn gouden gildejubiläum ontving hij de koninklijke onderscheiding in de Orde van Oranje Nassau.

Ties Adriaans (links) en Harrie Hoebe.

Na het overlijden van Harrie Hoebe (62) op 6 maart staat het gilde stil bij de rust en inzet die hem binnen het gilde kenmerkte. Ook deze gildebroeder mocht zich éénmaal tot koning schieten. Hij was vijftien jaar lid van het gilde. Het plotselinge overlijden van Ties Adriaans (63) op 26 oktober was eveneens een schok voor het gilde. Hij was 42 jaar lang steeds aanwezig bij de gildeactiviteiten. Nooit was hem iets teveel als het gilde ter sprake kwam. „Gèr gedaon” kwam er dan uit zijn mond.

Gilde Sint Antonius Abt Lierop

J. v. Lieshout

Op zondag 3 december overleed Jan van Lieshout (74) na een langdurige ziekte in het verpleegtehuis Jan de Wit in Bakel. Hij was 36 jaar lid van het gilde. In zijn woonplaats was hij in 1946

medeoprichter van gemengde zangvereniging de Bosgalm. Daarnaast was hij een halve eeuw koorzanger bij het parochieel kerkkoor.

Maasland

Sint Antonius Abt Vorstenbosch

Hendrik de Laat

Op 6 oktober overleed erelid en de bekende Bossche kunstschilder Hendrik de Laat (63). Hij schilderde voor het gilde het drieluik 'Sint Antonius Abt en zijn bekoringen'. Sinds zijn installatie tot erelid in 1990 leverde hij speciaal voor dit gilde nog diverse ontwerpen.

Op 12 november is oud-koning Jan van den Heuvel (82) overleden. Hij was in

Jan van den
Heuvel

1951 bij de heroprichtingsvergadering betrokken, ofschoon hij eerst in 1952 officieel lid werd. Van den Heuvel was een trouw gildebroeder die vaak van de partij was. Het liefst droeg hij dan het gildezilver. In 1992 ontving hij een kringonderscheiding.

Sint Joris Onsenoort en Nieuwkuijk

Op 30 december is Huub van Son (68) ten grave gedragen. Eenvoudig, gemoeidelijk en draagzaam was zijn leven. Ondanks zijn ziekte en handicap was hij een trouw gildebroeder. Binnen het gilde heeft hij veel steun ondervonden van Jan en José Kivits, die zorgden dat Van Son veel activiteiten mocht meebeleven.

Sjaak Zijlmans

Sint Joris Helvoirt

Op 19 oktober is afscheid genomen van Sjaak Zijlmans. Zijlmans was sinds 1981 lid en stond bekend als een fijne en plichtsgetrouwe gildebroeder.

Sint Barbara - Sint Sebastiaan Vught

Op 14 november overleed jonkheer Hein van Meeuwen (69). Een gildebroeder die zijn naam eer aandeed. Van Meeuwen was een man van weinig woorden, gekleurd door veel humor. Sinds 1980 was hij een gewaardeerd gildebroeder, die ook op organisatorisch gebied zijn mannetje wist te staan.

Op 27 januari is Harrie Bijnen (74) begraven. In 1947 startte hij als tamboer bij het gilde. Bijnen was een markante persoonlijkheid in Vught en omgeving. Niet alleen als ondernemer (uitvaartverzorger), maar vooral ook als iemand die goede contacten had in het verenigingsleven, zoals de harmonie Kunst & Vriendschap.

Wim Sukel.

nabij in zijn functie van penningmeester meegemaakt. Het was bijzonder dat iemand bijna 60 jaar oud nog een bestuurslidmaatschap op zich neemt en dat nog zo'n lange periode volhoudt. Hij heeft in die tijd vele gildedagen in Brabant meegemaakt. Het gilde heeft op gepaste en vooral persoonlijke wijze van hem afscheid genomen tijdens de plechtigheden in het Crematorium.

Baronie en Markiezaat

Sint Sebastiaangilde Hoogerheide

Op 1 januari overleed na een kortstondige ziekte Rinus Quick, hoofdman van het Sint Sebastiaangilde te Hoogerheide. Rinus was een rustige man, een man van weinig woorden, maar als hij wat op zich nam, dan kon men op hem rekenen. Zaterdag 6 januari werd voor hem een plechtige Eucharistieviering opgedragen door gildeheer pastor Damen. Op het kerkplein werd na de H. Mis afscheid genomen met een indrukwekkend vandelgebed. Rinus, dat je moge rusten in vrede!

Sint Hubertusgilde Etten-Leur

Op 24 december 1995 overleed na een kortstondig ziekbed Kees Mol. Kees was gildebroeder van het eerste uur en mede-oprichter van het Hubertusgilde in 1980. Hij was voor het gilde van enorme betekenis. Als wapenmeester maakte hij

Kees Mol

voor de gildebroeders de kruisbogen en hij leerde hun tevens, ermee om te gaan. Ook het bier dat hij met veel zorg brouwde in onze 'brouwerij/mouterij' zullen we node missen. Kees glunderde spontaan als onze gildebroeders van zijn bier dronken en als ze vragend naar hem keken, met het glas omhoog, dan glunderde Kees en knipoogde hij. Trouw, vriendschap en broederschap waren voor hem geen loze woorden; zijn ideeën en kameraadschap zullen nog heel lang blijven voortleven in onze herinnering. ■

Land van Cuijk

In memoriam Wim Sukel

Op donderdagavond 27 december jl. overleed gildebroeder Wim Sukel op 84-jarige leeftijd. Wim Sukel was de laatste jaren al ziek, maar toch kwam de dood voor velen nog onverwacht. Wim Sukel heeft ruim 17 jaar (van 1970 tot 1987) deel uitgemaakt van het bestuur van het Groot Gaesbeeker Gilde. Hij heeft in die periode de bloeiperiode van het gilde

AGENDA

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden:

Gildefeesten 1996

11 mei:

Jeugdtoernooi vendelen-trommen-bazuinblazen Kempenland te Eindhoven, bij het gilde Sint Catharina Tongelre.

19 mei:

Vrij gildefeest Kwartier van Oirschot te Liempde, bij het gilde Sint Antonius.

19 mei:

Kringdag Peelland te Mierlo-Hout, bij het gilde Sint Antonius-Abt.

2 juni:

Kringdag Land van Cuijk te Sambeek, bij het gilde Sint Anthonius

2 juni:

Kringdag Maasland te Vlijmen, door Stichting 5 gilden van St. Ambrosius, St. Barbara, St. Catharina, St. Joris, O.L. Vrouwe.

2 juni:

Kringdag Kwartier van Oirschot te Tilburg, bij het gilde Sint Dionysius.

9 juni:

Kringdag Kempenland te Gerwen, bij het Heilig-Kruisgilde.

16 juni:

(Vaderdag) Viering 200 jaar provincie Noord-Brabant in de steden Breda, Tilburg, Eindhoven, Den Bosch, Gemert, Boxmeer met gildemanifestaties.

30 juni:

Vrij gildefeest Peelland te Bakel, bij het gilde Sint Willibrordus.

7 juli:

Distriktsverbroederingsfeest te Eindhoven, bij het gilde Sint Catharina Strijp.

18 augustus:

Vrij gildefeest Land van Cuijk te Soest, bij het Groot Gaesbeeker Sint-Agathagilde.

25 augustus:

Kringdag Baronie en Markiezaat te Hoogerheide, bij het gilde Sint Sebastiaan.

25 augustus:

Federatietoernooi geweeschieten te Knegsel, bij gilde Sint Monulphus en Gondulphus.

31 augustus:

Europees Koningschieten te Haaksbergen.

1 september:

Europees Schutterstreffen te Haaksbergen.

15 september:

Federatietoernooi trommen-vendelen-bazuinblazen bij het Heilig- Sacramentsgilde Hulsel.

12 oktober:

Hoofdlidendag in de Sint Jan en het provinciehuis te 's-Hertogenbosch.

27 oktober:

Pausmis, op te luisteren door het gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Gemert

RESTAURATIE-ATELIER
DE TIENDSCHUUR

Reeds jaren ervaring met
archief- en textielconservering

Kapelaan Poellplein 1, 5046 GV Tilburg, telefoon 013 - 5368355

VAN DIJCK-PETIT WEGENBOUWMAATSCHAPPIJ B.V.

**BOUWT WEGEN
EN NOG VÉÉL MÉÉR...**

- wegebouw
- rioolaanleg
- -renovatie
- geluidwering
- railconstructies
- wbrugdekken

- vloeistofdichte
verharding
- leidingbouw
- bedrijfsvloeren
- bodemsanering
- waterzuivering
- industrieservice

**Aktief en
veelzijdig !**

van Konijnenburgweg 52
Bergen op Zoom
(0164) 24 00 55

Herculesweg 15
Middelburg
(0118) 63 02 70

De grootste
sortering

GEWEREN & MUNITIE

vindt u bij
AVEMO b.v.
A. v.d. Ven Mommers

Korvelseweg 80 - 82
5025 JJ Tilburg
Tel. (013) 543 19 05

**een zaak van
vertrouwen**

- premiebouw
- vrije sektor
- utiliteitsbouw
- dealer: Unidek volumebouw
- renovatie
- verbouwingen
- onderhoud

AANNEMERSBERIJF GEBR. HOUTEPEN B.V.

ZANDSCHELSTRAAT 1-01 POSRBUS 165
5050 AD GOIRLE TELEFOON (013) 534 90 32

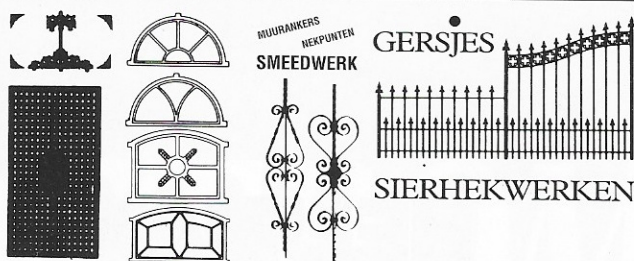
!!!UNIFORMEN!!!

Wij maken alle uniformen op maat naar ons of
Uw eigen ontwerp in eigen atelier.
Bij ons zit U ook goed voor bijwerkingen van uniformen.
Bij ons verkrijgbaar: alle toebehoren o.a. extra lange
gildekousen. (tot ver over de knie)

Maak vrijblijvend een afspraak,
wij komen zonder verplichtingen.

KLEERMAKERIJ BELIEN

Kerkstraat 20
3930 Hamont (België) (in Budel net over de grens)
Tel. vanuit NL. 00-3211/44 52 58

GIETSIJZEREN RAMEN B.V.

Berkdijk 13A
5271 SR St.-Michelsgestel
Bedr. terr. Venkant
Tel. (073) 551 34 71
Fax (073) 551 69 68

Zend mij informatie over: ☐ sierhekwerken
☐ smeedwerken
☐ gietwerken

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

In gefrankeerde envelop zenden aan bovenstaand adres.

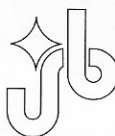
JUWELIERS - HORLOGES

Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 54
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

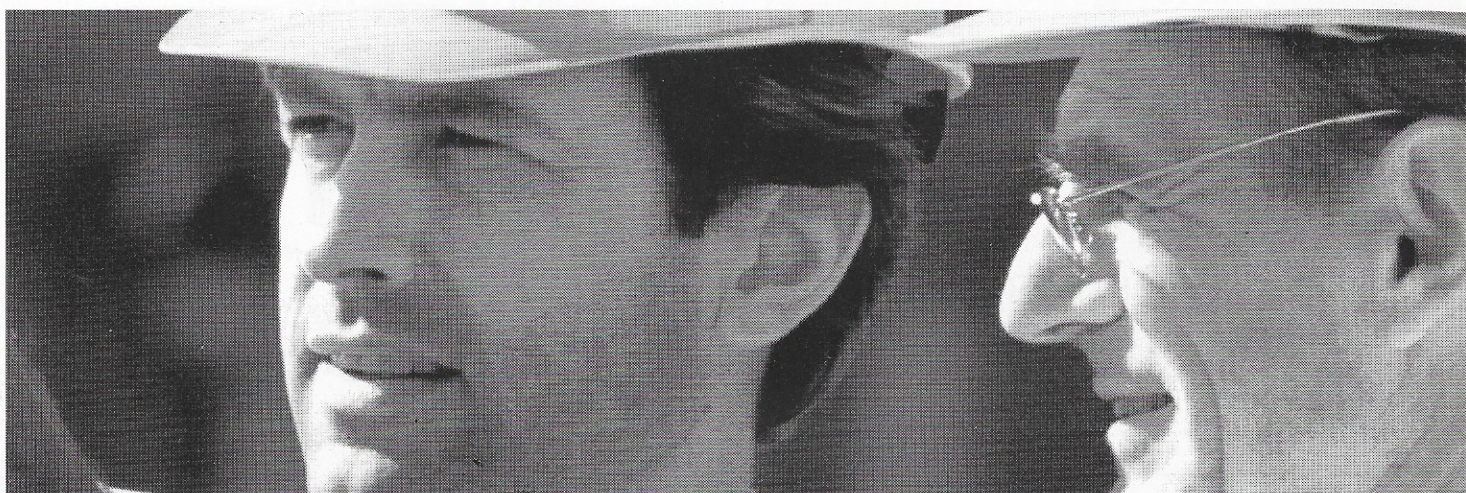

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

HEIJMANS, BOUWERS MET EEN VOORUITZIENDE BLIK.

Als bouwers hebben wij te maken met ontwikkelingen waarvan het tempo meer en meer toeneemt. Maatschappij, markt en techniek evolueren. Het is zaak om de ontwikkelingen te kennen en er juist op te anticiperen.

Het resultaat? Dankzij ons informatie-management zijn wij de ontwikkelingen een stap voor.

Bieden wij opdrachtgevers snel inzicht in de haalbaarheid van een project en de juiste prijs / kwaliteitsverhouding en de gewenste samenwerkingsverbanden.

Heijmans neemt in de bouw-nijverheid een leidende positie in. Informatie-management wordt vertaald naar concreet beleid. En het werkt.

**HEIJMANS, WERKZAAM
IN ALLE DISCIPLINES VAN HET BOUWEN.**

HEIJMANS N.V., ROSMALEN.

